

mas

glasilo zavoda Masovna

into

■ junij 2009

mogtovna

Mostovna zaprta?

V trenutku ko to berete, je Mostovna še začasno zaprta. Mogoče pa tudi ne več. Včasih se dogodki odvijajo hitreje od naših predvidevanj, drugič pa neznosno čakanje preizkuša naše potrpljenje. Verjetno se je marsikdo med vami v zadnjem času spraševal, zakaj je Mostovna sploh zaprta. Iz vseh teh spraševanj so se rodile zanimive različice, primerne za objavo v knjižni obliki pod delovnim naslovom: »Kdo je potopil Mostovno?« Zgodba je veliko bolj preprosta in z vidika večnosti ni v njej nič tragičnega. Mostovna je namreč večna. Za uporabo javnih prostorov pač potrebuješ uporabno dovoljenje, ki naj bi dokazovalo, da je objekt primeren za uporabo. Tega dokumenta sam objekt ni nikoli pridobil. Zakaj ga ni pridobil? Objekt je bil prevzet od Mestne občine Nova Gorica s strani Masovne – Zavoda neinstitucionalne kulture v nedokončanem stanju, praktično gole stene brez tlaka in z delno zaključenimi instalacijami. Z na

daljnjim vlaganjem MO Nova Gorica, občasno finančno pomočjo države (predvsem v okviru projekta Multimedijski center) in velikim osebnim vložkom ljudi, ki so od prevzema naprej prstovoljno ali za majhno plačilo delali, da bi se objekt čim bolj usposobil za delovanje, je Mostovna to, kar je zdaj. Zaradi takšnega načina obnove je tudi prišlo do določenega odstopanja od gradbenega načrta, saj so tudi finančne omejitve in novo nastale potrebe to zahtevale. Mestna občina Nova Gorica kot lastnica objekta pospešeno ureja vse okoli uporabnega dovoljenja, Kulturni center Mostovna pa v okviru svojih možnosti še vedno deluje na dvorišču, v Galeriji Tir in v Hiši eksperimentov. Ker pa je vsaka slaba stvar tudi za nekaj dobra, pomeni pridobitev uporabnega dovoljenja dodatno vrednost trajnosti Kulturnega centra Mostovna. Prepričani smo, da bo kmalu Mostovna zopet normalno delovala. In seveda še v boljši formi.

KAZALO

Pomen alternativne kulture v sodobni družbi	4
Urban projekt	6
Čevapi session	7
ABS&FAB	8
Krea tudi ti!	9
Čitalnica Babel	10
Galerija TIR	11
Umetnost v času krize	14
Hipermarket religija	15
Medijsko simuliranje realnosti	16
Disfear	18
Napad decibelov od Soče do Korna	20
Samael	22
Nervous Stompin & Real life version	23
Pesmi	26
Zgodba: Zadnja pošiljka	27
Mirt Komel	29

Glavna in odgovorna urednica: Denisa Kesten. **Pomočnik urednice:** David Verlič. **Foto:** David Verlič, Barbara Poša, Primož Černigoj, Curlos, Mitja Marussig, Vesna Uršič, Daphne Cornelissen, Jan Čermelj, Katarina Brešan, Robi Doljak. **Prispevki:** Tomaž Belingar, Janja Drainje, Denisa Kesten, Tanja Kumper, Maja Marinkovska, Mitja Marussig, Marko Pajnik, Barbara Poša, Marko Rusjan, Ana Saksida, David Verlič, Andraž Zlobec. **Lektoriranje:** Maja Marinkovska. **Oblikovanje:** Priprava za tisk: Patricija Valentinuzzi. **Grafika na naslovnici:** Valter Cijan. **Tisk:** A MEDIA d.o.o., Marketing in oblikovanje, Vrtojbenska cesta 7 A, 5290 Šempeter pri Gorici. **Naklada:** 500 izvodov. **Brezplačen izvod – ni za prodajo. Izdaja:** Masovna, zavod neinstitucionalne kulture. **Naslov uredništva:** Cesta IX. Korpusa 99, 5250 Solkan.

POMEN

ALTERNATIVNE KULTURE V SODOBNI DRUŽBI

Avtor: **Denisa Kesten**

Fotografija: **Barbara Poša**

Da bi bolje razumeli pomen alternativne kulture v sodobni družbi, moramo najprej pogledati značilnosti njenega nasprotja, tj. mainstream kulture.

Glavno vodilo mainstream kulture je ustvarjanje dobička, za kar je potrebno dovolj veliko število potrošnikov; vse ostalo je tej logiki podrejeno. Ne potrošnik niti posameznik na proizvodnjo tovrstne oblike kulture nimata nikakršnega vpliva, dokler nista del večje mase, ki ima enak interes kot ona sama. Najboljša pot za pridobivanje publike je ponudba množično privlačnih programov, kar vodi v nezadostno raznolikost ponujenih programov in v nekoristno podvajanje programskih zvrsti. Splošna programska ponudba postaja relativno ozka, bolj ponavljajoča se in bolj predvidljiva, kakor bi bila sicer. Zapostavljanje posebnih publik je temeljna pomanjkljivost v tržno vodenih dejavnostih, kar posledično zmanjšuje pluralnost družbe.

Vzemimo primer komercialnega radia, ki bistveno vpliva na oblikovanje množičnega okusa poslušalcev. Komercialni radio je profitna zasebna postaja in se financira zgolj z oglaševanjem, zato mora najprej zadovoljiti svoje oglaševalce. Oglaševanje pa manjšini omejuje predvajanje zanimivih programov, estetsko in intelektualno izzivalnih tem in politično kontroverznih gradiv, ki jim ni uspelo pritegniti najširše publike in zato ne spodbujajo oglaševalcev, da bi »segli v denarnico«. Tako tržno orientirani mediji pod pritiskom oglaševanja in z njim povezanim dobičkom or-

ganizirajo, določajo in s tem tudi cenzurirajo izbire posameznikov, kaj naj poslušajo, berejo ali gledajo. Trg tako ne uspeva zagotoviti odkritega izražanja in predstavljanja mnenj posameznikov. Po načinu govora voditeljev in programski shemi ter tipu glasbe, ki jo vrtijo na komercialnem radiu (»emtivijevski hiti«), lahko rečemo, da so ciljna publika zlasti mladi in odrasli, ki imajo največjo kupno moč, so pripadniki popularne kulture in jih družbeni problemi ne zanimajo, še manj pa politika; radia praviloma ne poslušajo aktivno, ampak ga obravnavajo kot »družabnika« ob kakšni drugi dejavnosti, kot na primer med vožnjo z avtomobilom, pospravljanjem stanovanja ipd.

Zato je temu primerno prilagojena programska shema, ki ne daje veliko na vsebino, saj se to dobesedno ne splača, ker komercialni radio, skladno s tržno logiko, vedno teži k temu, da minimalizira stroške in poveča dobiček. Neomejena tržna konkurenca močno deluje proti izbiri določenih državljanov, še posebno manjšin in trenutne, oziroma spreminjajoče se večine, saj jim odreka možnosti seznanjanja z drugačnimi kulturnimi vsebinami. Tudi javnim medijem običajno ne uspeva zadovoljiti privrženecv določenih vrst programov. Iluzorno je namreč pričakovati, da bi lahko le nekaj programov zadovoljevalo tako obsežno polje kot je celota vseh družbenih interesov v neki državi. Poglejmo samo glasbo: čeprav je glasba vedno zasedala večino radijskega časa, se je izkazalo, da je nemogoče zagotoviti program, ki bi pritegnil vse, saj nikoli ni bilo neke enotne glasbene kulture. Tudi tu je večina ljudi izključena pri

sooblikovanju programa, saj manjšina, ki »ve«, kaj je dobro za poslušalce, tudi odloča, kaj se bo predvajalo.

Alternativna kultura je nastala kot reakcija na različne medijske procese, ki so oblikovali takšno medijsko polje, ki ni filtriralo določenih družbenih interesov. Obstoj alternativne kulture je tako odgovor na razmerja moči v sodobni družbi, v kateri vladata tržna in državna cenzura; prizadeva si za svobodnejše načine izražanja in se s tem, da odklanja tako tržno kot državno cenzuro, odreka večjim finančnim sredstvom in tehnični perfekciji. S tem pa ima možnost, da lahko zadovoljuje interese določenih družbenih skupin, ki ne najdejo posluha ali možnosti izražanja v uveljavljenih kulturnih institucijah zaradi svoje drugačnosti pri samoizražanju, radikalnosti idej, »pomankljivi« formalni izobrazbi ali slabem tržnem potencialu. Alternativne »institucije« praviloma promovirajo ustvarjalce in izvajalce, ki jih drugi mediji in institucije zapostavljajo in jim onemogočajo predvajanje ali nastop.

Alternativne oblike kulture so torej znak nezadovoljstva z obstoječo (lokalno) ponudbo; aktivno prispevajo k demokratizaciji in pluralizaciji lokalnega prostora s promocijo neuveljavljenih avtorjev, tako lokalnih kot tujih. To je tudi razvidno v primeru Mostovne preko njene promocije posameznih ustvarjalcev, ki so večinoma marginalizirani in zaradi uniformiranosti ponudbe pri nas niso našli prostora v uveljavljenih medijih, a bi si to po pomembnosti in kakovosti gotovo zaslužili. Mostovna je tako ena tistih točk, na katero refer-

irajo vsi tisti, ki se ne čutijo a priori vključene v mainstream. Ustvarja program, ki se ne prilagaja okusu povprečnega poslušalca komercialnih radijskih postaj, ampak poskuša s podajanjem drugačnih vsebin na vseh področjih ustvarjanja dvigovati kriterij zahtevnosti obiskovalcev.

S svojo drugačnostjo ponuja širši družbi ogledalo, da vidi, v kolikšni meri premore določeno mero strpnosti do drugače mislečih in uresničitev vrednot kot so strpnost in spoštovanje različnosti. Ker ne sledi tržni logiki, posledično njene dejavnosti temeljijo na dobri volji posameznikov, ki na svoj način prispevajo k obogatitvi kulturne ponudbe na Goriškem, čeprav v zameno za to ne prejemajo (skoraj) nikakršne oblike plačila. Tudi Masinfo je nastal na podlagi te logike, zato bi se rada zahvalila vsem, ki so si vzeli nekaj svojega časa, kljub temu da so vedeli, da bodo za to dobili le simbolično plačilo, in napisali prispevke v pričujoči številki, saj brez njih tudi te številke ne bi bilo. Zahvalila bi se rada tudi direktorju Mostovne, da mi je dal možnost se preizkusiti v vlogi glavne urednice, čeprav nisem imela nikakršnih izkušenj na tem področju... Tudi to je značilnost alternativnih institucij, tj. da izobražujejo tudi prostovoljce in jim s tem omogočajo pridobitev koristnih izkušenj, ki jih lahko uporabijo pri iskanju »redne« zaposlitve.

Naslednji prispevki prihajajo iz nekaterih društev, ki pomagajo sooblikovati (kulturni) program Mostovne in prispevajo k pestrosti njenega programa. Prepogosto se namreč Mostovno asocira zgolj na prostor, kjer so samo koncerti. Seveda večino programa sestavljajo ravno glasbeni dogodki, poleg njih pa so organizirani tudi posebni večeri, ko je na sporedu razstava, gledališka predstava, plesna predstava, literarni večer, projekcija filmov, dokumentarcev itd., ki žal niso tako množično obiskovani kot bi pričakovali, verjetno tudi zaradi nevednosti ljudi, saj so tovrstni dogodki na Mostovni le redkokdaj najavljeni in obravnavani v lokalnih medijih...

URBAN PROJEKT

Avtor: **Matjaž Lučovnik**

Že drugo leto zapored je prvi vikend v septembru Nova Gorica adrenalinsko zaživela. V duhu slogana "moving the city", se je namreč zgodil festival urbane kulture. Sama organizacija festivala je povezala prostovoljce Športnega društva Raketa, ki skrbijo za rolkarski poligon, ter aktiviste Mostovne in gibanja Fresh Hip-Hop Movement. Zamisel za izvedbo večje prireditve v obliki festivala je posledica dolgoletnih izkušenj

na organizacijskem področju. Različna društva, ki sodelujejo pri projektu, se namreč že vrsto let na svojih področjih izkazujejo kot zelo aktivna in odmevna. Urban projekt torej združuje široko paleto znanj in izkušenj v celovit projekt z dolgoročnimi načrti in cilji. Glavno vodilo pri snovanju ideje o Urban projektu sta že od samega začetka popularizacija različnih oblik urbane subkulture ter njihov razvoj na lokalni in nacionalni ravni.

Letošnja prireditev je postregla s pestrim dogajanjem na dveh lokacijah. Večerna dogajanja s koncerti, razstavo fotografij ter projekcijami filmov je gostovala Mostovna, ki je s svojo infrastrukturo in vso potrebno tehnologijo morda celo preseгла potrebe organizatorjev. Dnevni del dogajanja pa se je tudi letos odvijal na lokaciji mestnega rolkarskega poligona v Novi Gorici. Sobotno tekmovanje BMX kolesarjev je bilo izjemno napeto, saj smo bili priča odprtemu tipu tekmovanja. Na prizorišču se je v času finala zbralo 10 najboljših, ki so publiki postregli s pravim spektaklom. V nedeljo se je zgodba na skate tekmovanju ponovila. Končni rezultat je bil razveseljujoč tako za publiko kot tudi za organizatorje, saj je prvo mesto zasedel lokalni as skateboardinga - Miha Vogrinčič.

Obe tekmovanji sta bili dobro sprejeti s strani tekmovalcev, ki so bili ob popolnoma prenovljenem poligonu za skromno prijavnino deležni prave pogostitve. Dogajanje v rolkarskem poligonu pa je popestrila akcija urbanih umetnikov - grafitarjev. S potrebnimi dovoljenji so se lotili grafitiranja celotne površine obeh podhodov bližnjega krožišča, kar so naključni mimoidoči z navdušenjem pozdravljali. Izdelki so pravi dokaz, da grafiti lahko predstavljajo umetnost v pravem pomenu besede.

Omenjeni pozitivni odzivi nas torej spodbujajo, da tradicijo nadaljujemo in že kujemo načrte za naslednji Urban projekt!

ČEVAPI SESSION

Avtor: Marko Pajnik

Fotografija: Daphne Cornelissen, Jan Čermelj

Že drugo leto zapored je bila Mostovna del posebnega športnega dogodka, imenovanega Čevapi session. Ne, nismo tekmovali v hranjenju, temveč v rolanju!

Sončnega drugega avgusta smo se torej »blejderji« iz bližnje in daljne okolice zbrali na Mostovni, kjer so se najboljši potegovali za zmago v kategoriji »mini ramp«.

Tekmovanje je potekalo v skupinah; vsaka skupina je imela na voljo deset-minutni session, v katerem so tekmovalci skušali pokazati vse, kar znajo. Tri-članska žirija je podrobno spremljala vse tekmovalce in izbrala štiri najboljše, ki so se kasneje pomerili v finalu. Sven (Hrvaška), Matevž (Slovenija), Sanjin (Hrvaška) in Alessandro (aka Podložka iz Italije) so nam pripravili nor zaključek. Sanjin je že s prvim trikom nakazal, da ga bo težko premagati - »backflip method« iz minice na bližnji oder. Kot po navadi je več časa preživel na ograji in v zraku kot na minici in ko je temu dodal še »McTwist 720«, ni bilo več dvoma o zmagovalcu.

Drino ni ubranil lanskega naslova in je s svojim lahkotnim furanjem dosegel drugo mesto. Tretji je bil Sven s poskusom »mistyflipa« iz minice na oder ter z raznimi kombinacijami. Najboljši Slovenec se je tako uvrstil na četrto mesto.

Drugi del dogodka se je odvil še istega večera v koči pri Plavah, kjer je potekal Too drunk to skate contest. Malo pred polnočjo smo postavili »grind box« (leseno škatlo za drsenje), natočili prve kozarčke in akcija se je začela. Opisati z besedami, kako zadeva zgleda v živo, je nemogoče, nekaj več o vzdušju pa lahko povedo fotografije večera. Absolutni zmagovalec Denis (aka Doksa) je bil enostavno nepremagljiv – zbral je največje število kozarčkov, padcev in posledično tudi točk!

In kaj si lahko človek boljšega privoščiti naslednjega dne, kot kopel v naši prelepi in premrzli Soči? Skok v Sočo z rolerji, seveda! Tako se je naslednji dan odvijalo še tekmovanje za najboljši skok v Sočo, kjer pa je tokrat blestel najboljši slovenski freestyle smučar Bine Žalohar, ki je konkurenco premagal z neverjetnimi skoki na ploč ter poskusi »triple backflipa.«

Slovenci smo spet dokazali, da nismo od muh in zmaga je ostala doma vsaj v pivskem razredu ter v odpornosti na mraz.

In za konec...se mogoče sprašujete, kaj imajo zraven vsega tega čevapi? Brez njih enostavno ne bi zdržali takšnega tempa in verjamem, da so bili prav čevapi krivi za neverjetno vzdušje, ki je vladalo ta dva dneva. Se vidimo spet poleti 2009! Mi imamo se fajn če vam prav je al ne!

ABS&FAB

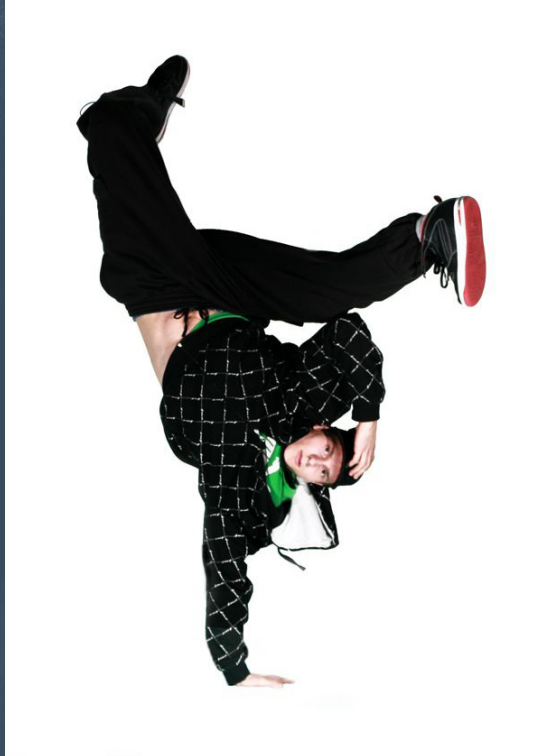
Avtor: Ana Saksida

Fotografija: Primož Černigoj

Street dance plesna skupina *ABS&FAB* iz Nove Gorice se je združila konec aprila 2005, ko se je v sklopu mednarodne mladinske izmenjave odpravila na Švedsko, kjer je potekal mednarodni plesni festival Dansfesten, in tam sodelovala pri delavnicah ter nastopih. Skupino združuje želja po plesu in učenju različnih plesnih stilov, med njimi hip hopa, break dancea, electric boogiea, new stylea, poppinga, lockinga, krumpa...

Za seboj imamo že precej nastopov; v Tolminu smo imeli plesno predstavo V zaodru srca, v Koprju, Šempetru pri Gorici in Renčah smo nastopali z Go-breakers, v Sežani smo gostovali na brucovanju sežanskih študentov, v Novi Gorici smo nastopali na poletni plaži in na otvoritvi nove sezone Mostovne. Sodelovali smo tudi na prireditvi plesne šole Terpsihora: SLOVITA, v diskoteki Marco Polo na dobrodelnem večeru plesne šole Miro za slepe in slabovidne ter v Vrtojbi na dobrodelnem performansu z Go-breakers. Bili smo tudi na nekaj tekmovanjih, na primer na Break battle 2 v Ljubljani in Old school resurrection 3, crew vs crew v Portorožu. Udeležujemo pa se tudi plesnih delavnic, kot na primer Zimske plesne šole v Mariboru in lanskoletnega Poletnega plesnega kampusa v Izoli.

Skupaj z Mladinskim centrom Nova Gorica smo v projektu Mladi za Evropo sodelovali na mladinski izmenjavi Intercultural And Dialog Understanding By Hip Hop And Urban Fashion. Izmenjava je potekala od 7.7. do 13.7. 2008, vanjo pa smo vključili mlade iz Češke, Italije in Latvije, stare med 18 in 25 let. Vseh šestnajst plesalcev se je na tem projektu izražalo z različnimi plesnimi zvrstmi. Potekale so tudi plesne delavnice in odprte delavnice ličenja, modnega kreiranja ter druge dejavnosti. Z načrtovano mladinsko izmenjavo smo mlade iz lokalnega okolja povezali z evropskimi sovrstniki, da bi med njimi stekla izmenjava, komunikacija, razumevanje, prepletanje in mreženje mladih iz različnih evropskih kultur. Ob usklajevanju aktivnosti znotraj mladinske izmenjave smo se povezali z različnimi plesnimi društvi

in akterji iz lokalnega območja: društvom Maat iz Šempetra pri Gorici, društvom Terpsihora iz Šempetra pri Gorici, multimedijским kulturnim centrom Mostovna, Plesnim društvom Krea, Taborniki, ŠD Tolmin ... 12.7.2008 smo tako v Novi Gorici na Bevkovem trgu organizirali dvourni plesni dogodek, na katerem se je predstavilo več plesnih skupin z goriškega področja in tujine - Italije, Češke in Latvije. Predstavilo se je tudi nekaj modnih oblikovalk. Te aktivnosti organiziramo z namenom, da bi popestrili dogajanje na širšem lokalnem področju ter spodbudili in krepili evropsko sodelovanje mladih na področju umetniškega udejstvovanja in izmenjave med vrstniki. Pripravljali smo se na državno prvenstvo, ki je s kvalifikacijami vred trajalo od sredine januarja do maja 2009, konec aprila pa smo nastopali v plesni predstavi v Tolminu. Odpravljamo se tudi na plesne delavnice in tekmovanja v Zagreb.

Medse pa sprejemamo tudi nove člane: vse, ki radi plešete, tako začetnike, ljubitelje ali profesionalce vabimo, da se nam pridružite in da skupaj zaplešemo in ustvarimo na Goriškem še več dobrih in uspešnih plesalk in plesalcev. Pri plesni šoli Miro vsak torek in četrtek ob 17h v dvorani Marco Polo poučuje Ana Saksida, naslednjo sezono pa načrtujemo še plesne delavnice na Mostovni, ki jih bo vodil Primož Černigoj.

Vabljeni!

KREA TUDI TI!

Avtor: Barbara Poša

Fotografija: Katarina Brešan, Barbara Poša

Po predlogu urednice tokratnega izvoda Masinfa sem se lotila predstavitev Kulturno Umetniškega Društva KREA, v katerem tudi sama (so)delujem od leta 2006. KUD KREA je v času od svoje ustanovitve leta 2001 do danes zamenjala predsedovanje in usmeritev. Iz prvotnih želja po glasbenem ustvarjanju in produkciji (razvila se je namreč iz benda All from nothing (AFN), v katerem so igrali Atej Tutta, Boštjan Zobec, Martin Uršič, Jan Žbogar in Tomaž Belingar) je KREA prešla na področje, s katerim se ukvarja vse od njenega sodelovanja na festivalu sodobnih umetnosti Arhipelag o6. Vodstvo društva se je usmerilo v organizacijo in prirejanje raznovrstnih dogodkov, ki zajemajo področja od likovne umetnosti do gledaliških performansov in predstav. Zagotovo ste društvo opazili v predoru za pešce in kolesarje pod Kostanjevico in to kar z dvema projektoma: z inštalacijo Tunel (september 2007) in razstavo ob 60-letnici mesta Nova Gorica Čista Lopata (september 2008), oba izpeljana v sodelovanju z grafičnim studiem Sreda d.o.o.. Eden skupnih interesov članov društva je tudi sociologija in njene tematike, kar se je javno manifestiralo s predavanjem Pojem Goriške. Pojem Primorske. (maj 2008), s katerim se je društvo zavzemalo za osveščanje o pojmovanju naše bodoče regije. Najbolj uspešen dogodek leta 2008 pa je bilo vsekakor poletno dogajanje v amfiteatru ob gradu Kromberk, ki je pod zvezdnatim nebom povezovalo predmestje z mestom, staro in mlado, rock glasbo in gledališče, grajsko in urbano, slovensko in zamejsko, vse združeno v kulturno-zabavnem dogodku Kromberški punt (junij 2008), ki je po besedah samega direktorja Goriškega Muzeja Andreja Malniča rekordno napolnilo sedišča in stojišča amfiteatra, do tedaj namenjenega predvsem umirjenim grajskim večerom in poletnim porokam.

Vnašanje novih vsebin, inovativnost in drznost so vsekakor lastnosti, ki definirajo kulturno-umetniško društvo KREA in sodelujoče posameznike znotraj njega. KREA je vse od začetkov svojega delovanja tudi eno izmed društev, ki

sodelujejo z Mostovno, kar je v prejšnji sezoni dokazala s sooblikovanjem gledališkega programa, oziroma gledališke sekcije Mostovne na odru Galerije TiR. Preko leta se je zvrstilo več predstav, s katerimi smo raziskovali gledališke okuse obiskovalcev centra, da bi dobili rdečo nit in prikrojili program po meri obiskovalca, ki svoj gledališki spekter širi tudi na Mostovni. Na vrsto so prišli tako najmlajši gledališki navdušenci s predstavo Kraljična na zrnu graha (Škuc), ljubitelji plesno-gledališkega žanra s predstavo Memoari (Bara Kolenc in KUD Samosvoj), vsi, ki sprostitev najdejo v stand-upu z Markom Murčem in Klemnom Maulerjem, ter hispanisti, ki so se lahko dodobra naučili španskega jezika in gledaliških spretnosti igralcev ter režiserja izvrstne priredbe španske veseloigre Por las narices (Hipercloridria, gledališka skupina študentov Hispanistike, FF). Poleg oblikovanja gledaliških večerov pa je KREA organizirala tudi drzen improvizacijski plesni performans Dotikanje toka japonskega ustvarjalca Ryuza Fukuhare, ki je z japonskim butoh-plesom v galerijo vnesel čisto poseben, neonsko raziskovalni duh. Ob spremljavi Lize Albee na klarinetu ter Georga Cremaschija na kontrabasu in klaviaturah je obiskovalce večera ovil v intimno potovanje od počasnega prebujanja do transcendentnega plesnega izraza notranjega jaza.

Vsekakor nepozabna izkušnja za vse prisotne. Navedena predstavitev lanske letošnje plesno-gledališke ponudbe na Mostovni je odlična priložnost za pov-

ČITALNICA BABEL

abilo vsem, ki vas privlačijo tovrstne aktivnosti ne le v vlogi gledalcev, temveč tudi v vlogi obiskovalcev in soustvarjalcev plesno-gledališkega programa. Naj vas stare zamere do prostora ne omejujejo, saj smo mi, obiskovalci in ustvarjalci, tisti, ki bogatimo to izjemno kulturno stičišče, ki vsakokrat znova obnemi slovenske, predvsem pa tuje izvajalce, ki se sprehodijo po celotnem kompleksu. Mostovna ni le glasbeno-koncertno stičišče, ki se napolni ob koncih tedna. Ponudimo ji možnost, da se razvije v ustvarjalni kotel vseh umetniških žanrov. KREA je s svojo prisotnostjo in soorganizacijo razgibala ponudbo in se obvezala k raziskovanju in ustvarjanju tržišča, ki nas obkroža. Društva in posamezniki prebudite se! Odzovite se na goriško pasivnost - ali bolje rečeno, apatičnost - in pričnite ustvarjati v vašem mestu, korak za korakom. Kajti Nova Gorica je naše mesto, moje in tvoje, skupno. Zahvalimo se ji s kulturnimi prikloni in produkcijami. In vse to, draga društva in posamezniki, lahko izvedete v Kulturnem Centru Mostovna, ki je tu za vas, za vaše ideje in vaše predloge. Znebite se starih predsodkov in potrkajte na vrata centra, ki razpolaga s potrebno infrastrukturo, vse to za vas ustvarjalce in tiste, ki si drznete preseči povprečno izražanje. Če verjamete v svojo KREAtivnost in je ne opustite ob prvi oviri, se vam bo to zagotovo obrestovalo, saj dobra energija in njene vibracije ne izginejo v nič. KREA je prišla, predlagala, izpeljala in dobila besedo.

Pridi in povej svoje tudi ti!

Dragi knjižni molji, dobra novica za vas: na Mostovni je svoja vrata zopet odprla Čitalnica Babel. Nekateri od vas jo že poznate, drugi jo boste lahko sedaj. In kakšne skrivnosti se skrivajo za belimi vrati, med rumenimi stenami naše male čitalnice? Kot vam je že sprva lahko jasno, so to najprej črke in besede. Babel vam ponuja raznolik izbor knjig, časopisov, stripov, pa tudi LP-plošč in CD-jev. Največja zapuščina prejšnjih skrbnikov so publikacije družboslovnih tem, torej filozofija, sociologija, zgodovina in vse, kar spada zraven. V tem pogledu boste najbolj veseli vsi ljubitelji velikih umov politične teorije, saj je tega na naših policah v izobilju. Čaka vas tudi ogromen izbor leposlovja, od neznanih romanov, kultnih vrhuncev, dramskih del, pa do filmskih scenarijev ter novodobne literature. Seveda bodo nekaj zase lahko našli tudi ljubitelji umetnosti in umetnostne teorije. Poudariti je potrebno, da si Babelove knjige lahko izposodi (pa tudi podari!) kdorkoli, brez vsakršnih starostnih, narodnostnih, političnih ali denarnih omejitev (članarine ni). Lahko pa se svojim uka željnim možgančkom ali pač zgolj druženju posvetite kar v salonskem udobju samega Babela. Tam vas pričakuje tudi pisarski kotiček z - za današnje čase že kar antičnim - pisalnim strojem. Vedoč, da je treba naši zaspani Gorici pomagati, da se predrami, organiziramo tudi razna predavanja, delavnice ter izobraževalne večere. Nekateri ste jih lahko izkusili preteklo pomlad, ko so se zvrstili že trije tovrstni dogodki. Gostili smo dve izobraževalni predavanji o scenaristiki z Matevžem Luzarjem ter o založništvu z Brankom Lušino, na literarnem večeru z Andrejem A. Golobom in Andrejem Trampušem pa smo se posvetili delu poeta Nevina Birse. V novem letu 2009 napovedujemo še nekaj podobnih dogodkov: večdnevno delavnico z Matevžem Luzarjem ter šolo Pokaži jezik, izobraževalno predavanje o uredništvu z Zdravkom Dušo, razstavo ter predstavitev dejavnosti Stripburgerja, pa še kaj se bo našlo. Ker pa je vse skupaj še v fazi dogovarjanja, natančni datumi dogodkov še niso znani. A brez skrbi, o vsem boste pravočasno obveščeni.

V zaključku naj vas še povabim k sodelovanju; dobrodošla bo vsaka vaša ideja, mi pa bomo prisluhnili vašim željam in vam nudili pomoč, le pišite nam na e-mail naslov info@mostovna.com ali nas obiščite v Čitalnici Babel, ki je odprta **vsak teden ob četrtnih in petkih od 15h do 18h ter ob sobotah od 14h do 17h.**

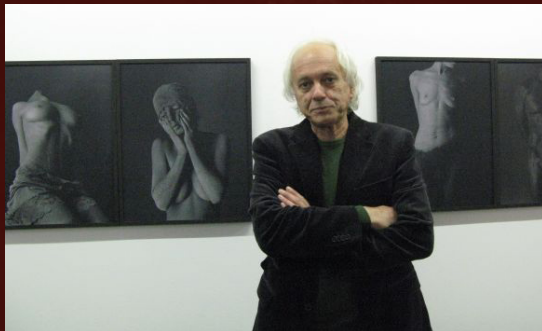
GALERIJA TIR

Avtor: **Maja Marinkovska**

Fotografija: David Verlič, Robi Doljak

V času, ko nastaja pričujoči članek, je Galerija Tir v bližajočem se pričakovanju svojega tretjega rojstnega dne. Od 27. januarja 2006 do konca istega leta se je na Mostovni zvrstilo kar devet samostojnih in skupinskih razstav, ki jim je sledilo nekajmesečno zatišje. Po zimskem spancu pa se je aprila 2007 galerijski program ponovno vzpostavil in odtlej nemoteno deluje z mesečnimi otvoritvami razstav mladih in manj mladih, lokalnih in bolj oddaljenih likovnih ustvarjalcev. Članek bo iz preprostega razloga, torej zaradi verodostojnosti podatkov in razmišljanj, ki so se ustvarila ob samih razstavah, usmerjen v »drugo obdobje« Galerije Tir, saj je njeno delovanje v tem času pod mojim okriljem.

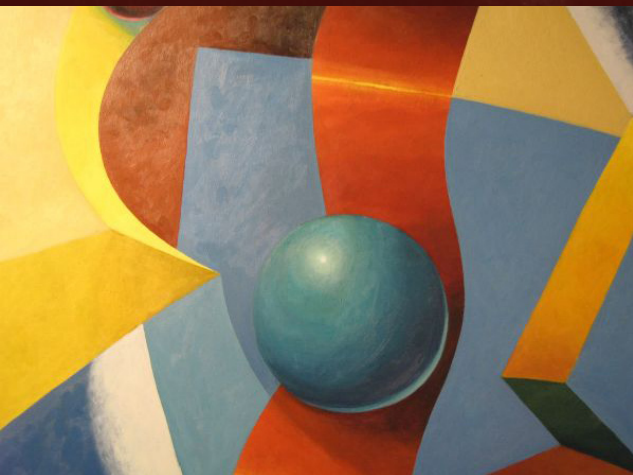
Nekje v marcu 2007, ko mi je bila zaupana vloga vodje galerije, se je porodila ideja, da bi še v isti sezoni Mostovne podmazali tirnice z novimi razstavami; skratka, časa ni bilo v izobilju in treba je bilo na hitro splavati. Nekajmesečno mrtvilo, prekinitev stikov tako z umetniki kot z nekdanjimi organizatorji ter umik galerije iz medijev, predvsem pa iz zavesti obiskovalcev, so terjali svoje. Povpraševanja po razstavljanju v Galeriji Tir v tistem trenutku ni bilo, interesa o oživitvi s strani stroke tudi ne, pa vendar; če gora ne pride k Mohamedu... Z več sreče kot talenta so se v bliskovitem času stkale vezi s tremi avtorji, ki so

se samostojno predstavili ob izteku sezone 06/07 in so hkrati preko svoje slogovne, generacijske in geografske raznolikosti tudi nakazali nadaljnje smernice same galerije.

Marina Gruden je kot mlada in nadebudna slikarka iz okolice Nove Gorice v Galeriji Tir doživela svojo prvo samostojno razstavo, na kateri se je predstavila s svojim diplomskim delom, kar se je v prihodnosti izkazalo za našo pogosto prakso. Sledila sta ji dva bolj prepoznavna predstavnika mlade generacije; Leon Zuodar se je s svojimi konceptualno podprtimi grafiti popolnoma zlił s »street art« okoljem Mostovne, ki je tedaj ravno pridobila novo skate rampo, med tem ko je slikar in glasbenik Uroš Weinberger predstavil svojo popolnoma drugačno umetniško pot, ki si jo je začrtal skozi raziskovanje materialnosti svojih slik in zavedanje metafizičnega vpliva barve in risbe, ki ga le-ti širita v prostor. Omenjene razstave, res da vse tri slikarske, a slikarske v najširšem pomenu tega pojma, bi lahko razumeli kot obljubo, da bomo v Galeriji Tir nudili prostor tako premiernim razstavam mladih avtorjev kot svežim idejam in konceptom že bolj uveljavljenih umetnikov, ne da bi zanemarili »avtentično« slikarstvo, ujeto v klasičnih nosilcih, ki ne skriva umetnikove roke, poteze.

V pripravah na prihajajočo sezono 07/08 je bilo na voljo več časa za premislek o konceptu galerije; torej o vprašanjih, komu je ta prostor sploh namenjen, oziroma komu ni? Naš poziv umetnikom na razpis Galerije Tir se je v vsej svoji odprtosti, nedoločenosti in neprofiliranosti izkazal za pravega. Tako je bilo v nadaljevanju »tradicije« galerije še vedno veliko prostora, namenjenega prav mladim z malo ali nič razstavne kilometrine, a z obetavnimi idejami in njihovimi izvedbami. Skoraj polovico programa so zasedle štiri mlade avtorice, v času razstavljanja še vse absolventke na različnih likovnih akademijah in pretežno tudi predstavnice

iste generacije, kar je ponujalo zanimiv vpogled in primerjavo njihovih, med seboj popolnoma različnih likovnih izrazov. Poleg slikarke Nataše Moškrič je praktični del svoje diplomske naloge razstavila tudi Tanja Milharčič; njena dela, podprta z avtorsko poezijo, so v tej sezoni tudi edina zastopala grafiko. Večstranska oblikovalka Neža Žehelj je navdušila tako z domiselnimi, izključno iz avtorskih fotografij in duhovitih montaž sestavljenimi kolaži, polnimi drobnih namigov in uličnih zgodb, kot s popolnoma kontrastnim kratkometražnim filmom, s katerim nas je popeljala v topel dom svoje (super)babice. Med mladimi predstavnicami pa je s svojo razstavo zagotovo najbolj izstopala Nika Autor, ki je dokazala, da se zaveda poslanstva umetnika, ki ga le-ta pridobi s svojim ustvarjalnim talentom. Njene fotografije imigranta Azada, skupaj s provokativnim videom in teoretično podporo Nikolaia Jeffsa in Andreja Pavlišiča, niso zgolj opozorilo na pereč problem evropske migrantske politike, ki bi s svojim obstojem sami po sebi oprali slabo vest, temveč so dokument in apel lastnega aktivizma vseh treh avtorjev pri angažiranem odpravljanju tega obširnega problema.

Vse naštete avtorice so bile v času svojih razstav še v procesu zaključevanja študija, kar je zgleden dokaz, da ob kvalitetnih ustvarjalcih zaključena likovna akademija ni pogoj za razstavljanje v Galeriji Tir. Še več, nesmiselno bi se bilo sploh omejevati na samo formalno likovno izobrazbo razstavljalčevega, ko pa je kreativnih toliko »laičnih« ustvarjalcev, ki neobremenjeni s šolami in usmeritvami lahko celo presegajo svoje šolane kolege, k čemur pritrjuje tako zgodovina umetnosti kot njena sodobnost. Petra Petan, ki je po

svoji stroki oblikovalka tekstila, se je izkazala tako na področju vsebine kot domišljene izvedbe svoje fotografske razstave; ne samo, da je s svojimi motivi formalno razbila mejo med galerijskim svetom in galerijo stvarnosti, torej zunanjim svetom, temveč se je poigrala tudi s kompozicijo, detajli in nosilcem fotografije, za katerega je izbrala ravno sebi domače blago.

Galerija Tir je bila, tako kot njena zibelka Mostovna, zasnovana na težnji po alternativni ponudbi, ki je manjkala dotedanjemu prostoru, torej po prostoru z neinstitucionalno in družbenokritično pozicijo ter drugačnostjo in ideološkim nekonformizmom. Pa vendar, kje bi lahko dandanes postavili okvire neinstitucionalni umetnosti? Vsebinsko mejo med institucionalno in alternativno umetnostjo je težko opredeliti, saj sta si slednji že v go. letih začeli deliti skupni prostor, ki se razteza vse do najvišjih državnih umetniških inštitucij. Sama vidim večjo razliko v avtorjih, ki so uveljavljeni, vulgarno rečeno »pri koritu«, ki imajo za seboj podporo kustosa ali institucije, ter tistimi, ki delujejo bolj samotarsko, samorastniško, pa so brez dvoma umetniško relevantni. Veliko je takih, ki niso več rosno mladi, so pa še vedno ne-, oziroma ne dovolj uveljavljeni, zato bi bila programska omejitev Galerije Tir zgolj na mladino deskriminalatorna, pa tudi velika izguba za obiskovalce, ljubitelje umetnosti. Trije avtorji, pripadniki srednje generacije, ki so se predstavili v zadnjih treh razstavah sezone 07/08, ter generacijo mlajši slikar Boštjan Lapajne, predstavljajo nekakšen višek preteklega sezone. Razstava »neokubističnih« platen Janeza Zalaznika, ki jim je avtor igrivo dodal

tretjo dimenzijo, je zagotovo redkost, če ne celo drznost ob vsej konceptualni prevladi v sodobni umetnosti, saj ne le izpričuje »stare šole«, transparentne slikarske poteze, ki je (bila?) tisočletja esenca pojma umetnik, temveč kaže tudi avtorjev odnos do bližnje preteklosti (modernizma), njen premislek in razvoj v sodobnosti. Tudi Svetlana Jakimovska - Rodić, ki se je predstavila z deli iz različnih obdobj in krajev nastanka, je navdušila z barvno ekspresijo, prefinjeno risbo, večplastnim nagovorom, predvsem pa z atmosfero, ki je zaobjela prostor, ko so v njem visele njene slike. Veliko bolj duhovita in lahkotna, v svoji izvedbi pa od detajla do celote natančno premišljena in fantastično postavljena, je bila instalacija Iztoka Šostarca, ki je iz galerije ustvaril bidermajerski vrt, kjer se je obiskovalec lahko sprehodil med ženskimi liki, vzetimi iz Fragonardevih žanrskih prizorov. Avtor je te motive duhovito posodobil z uporabo Barbik, aktualni pa smo bili tudi sami, saj smo ta slovensko – francoski projekt, ki ga je podprl in odprl Dominique Geslin v imenu Francoskega inštituta Charles Nodier, gostili neposredno po slovenski predaji predsedovanja EU Franciji.

Ena glavnih postavk programa Galerije Tir je zagotovo nuditi razstavišče lokalnim, torej goriškim umetnikom, pa vendar je njihov delež v dosedanjem programu zanemarljivo majhen. Odgovornost kustosa je na tem mestu brez dvoma velika, le-ta je namreč tisti vezni člen, ki išče, komunicira, koordinira in na koncu tudi interpretira umetnika oziroma njegova dela in je v celoti odgovoren za program galerije, torej za izbor umetnikov. Le-ti pa bi morali krivdo pripisati tudi sebi; dejstvo, da

se na razpis za razstavljanje v poldrugem letu ni prijavil nihče iz goriške občine, in da so tudi same razstave, kjer bi bilo poleg druženja ob umetnosti lahko omogočeno tudi spoznavanje in nadaljnje dogovarjanje o našem skupnem delu, slabo obiskane (tako s strani likovnih ustvarjalcev kot tudi medijev), transparentno izkazuje interes samih avtorjev o sodelovanju z galerijo.

Vendar za črnogledost ni razloga; tekoča sezona 08/09 namreč kaže v tej smeri velik napredek, saj je večina programa namenjena ravno umetnikom iz goriškega prostora. Slednji pa nedvomno sega tudi onkraj državne meje, saj ima ta naš skupni kulturni prostor globoke in trdne korenine kljub temu, da je v 20. stoletju doživljal dramatične pretrese in spremembe. Razstava eminentnega goriškega fotografa Roberta Kusterleta, ki je obetavno in velikopotezno otvorila letošnjo sezono, nam ni v ponos zgolj zaradi čezmejnega sodelovanja, ki bi moral pomeniti začetek neke stalne prakse povezovanja Nove in Stare Gorice, temveč tudi zaradi veličine samega umetnika, ki je s svojo prisotnostjo galeriji dodal zvezdico na njeni uglednosti. Zato lahko sklenem: ja, Galerija Tir je na pravem tiru!

UMETNOST V ČASU KRIZE

Avtor: Marko Rusjan

Ko pomislimo na razmerje med umetniško prakso in ekonomijo, opazimo dva nasprotujoča si diskurza in dve nasprotujoči si poziciji. Na eni strani ekonomistični, ki vsako človekovo dejavnost postavi na prosti trg ponudbe in povpraševanja. Po tej shemi je koristna samo tista umetnost, ki lahko preživi na trgu, torej ima dovolj kupcev, da se samovzdržuje. Vsa ostala umetnost nima tolikšne vrednosti oz. jo potiska v področje prostovoljnosti, hobija itd. Druga pozicija je pozicija umetniške elite, ki se smatra za nujno dopolnitev civilizacije, in kot takšna je upravičena do stalne podpore države in ostalih bogatih mecenov.

Ekonomistični diskurz prevzema ideološko hegemonijo v vseh družbenih sferah. Kvantitativno meri učinkovitost in dobiček. Merska enota je enota denarja. Totalitarna narava ekonomistične misli se skriva za domnevno svobodno voljo potrošnika, da si sam izbira, kaj (ne zakaj!) bo trošil. Na tem mestu ni nepomembno opozorilo, da gre za potrošnjo, ki mora biti del delovanja vseobsegajočega trga, torej potrošnjo predmetov, ki so v prodaji na trgu, določeni z nominalno vrednostjo, ki jo določi trg. Ta totalitarna shema ne more zajeti pobegov iz tega načrta. Umetnost večinoma ne sledi potrebi po umestitvi na trg, kajti v kolikor bi v umetniški praksi notranji vzgib bil ustvariti produkt za trg, bi moral umetnik upoštevati predvsem želje predstavnikov svoje tržne niše. Na drugem koncu produkcijske verige pa je potrošnja vedno bolj odprta prosti uporabi. Kar po domače povedano pomeni, da nam digitalizacija umetnosti omogoča brezplačno uživanje v njej. Z brezplačnostjo pa se zopet ruši koncept totalnega trga.

Bataille opozarja na nujnost trošenja, ki ni vezano na produkcijo. Naše trošenje je lahko popolnoma neekonomsko in izven imperativa učinkovitosti. Kaže se v uživanju drog, seksu, požrtijah, poeziji... Umetnost nedvomno spada v človekove dejavnosti, ki ne sledijo ekonomskim načelom, ampak izvira iz človekove notranje potrebe, da odgovori na vprašanja zunanjosti. Prav tako je uživanje v umetnosti težko ovrednotiti. Medtem

ko ima seks lahko vsaj v določenih primerih učinek reprodukcije, pa pri potrošnji umetnosti ni nikakršnega učinka, s katerim bi lahko merili njeno koristnost. Njena navidezna nekoristnost predstavlja s tem alternativo družbi učinkovitosti, ki je zašla v krizo. Zašla ni samo zaradi finančnih inovacij podjetništva, temveč predvsem zaradi trajnega neravnovesja med obsegom produkcije in potrošnje ter nenazadnje neenakomerne delitve bogastva.

Kriza lahko predstavlja pomemben kvalitativni preboj. Svetovna energetska kriza, ki se je prelila v splošno gospodarsko krizo, je v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja prispevala k izbruhu glasbenega in estetskega fenomena pank. Pank je pomenil predvsem radikalen preobrat v dotedanjem dojemanju glasbe. Predvsem je obračunal s predsodki v glasbenem ustvarjanju in splošnem dojemanju estetike. Slogan »No Future« je pomenil, da tako ne gre več naprej. Nadaljevanje zgodbe je znano. Primer pank je primer pojava, ki mu krizne razmere dajejo pospešek. Kriza lahko spodbudi nove umetniške prakse, bolj pogumne in manj kompromisne, kot so lahko v obdobju blagostanja, ko zaradi zavesti, da plačnik pričakuje od tebe primeren izdelek, izvajaš samocenzuro nad svojo kreativnostjo. Ko nimaš kaj izgubiti, nisi obremenjen s tujimi pričakovanji. Če je umetniška praksa intimna praksa, potem je to tisti trenutek, ko se lahko intima resnično svobodno izrazi, ali pa se ne, če se noče pokazati.

Hkrati mora kriza delovati spodbudno tudi na spremembe v družbi, prispevati k spoznanju, da je ekonomistični diskurz le eden od mnogih diskurzov. Da je bila njegova absolutna prevara uničujoča in totalitarna v nasprotju do drugačnih praks delovanja, tako na ravni materialne, kot na ravni umetniške produkcije. Surovost materialnih razmer ruši ideološko prevlado. Če se bo umetnosti uspelo dotakniti večine, potem bo tudi elitnost in potrošniška umetnost izginjala. In od tega srečanja je odvisna nova zavest ljudi, ki edina omogoča gradnjo družbe na drugačnih temeljih.

HIPERMARKET RELIGIJA

Avtor: Mitja Marussig

Absurdno debel človek sedi za mizo v restavraciji in naroča kosilo: količina jedi je tolikšna, da je ne bi uspela pojesti niti ekipa sestradanih rudarjev. Natakár mu, jasno je, da je to že običaj, prinese vse skupaj zmešano kar v vedru. Pogoltnoš to dobesedno zlije vase, vmes nekajkrat pobruha, da si v vampu naredi še nekaj prostora, in se napihne do skrajnosti. Več vase ne more zlití. Natakár, skušnjavec, se mu prilíznjeno približa in mu skrajno cínično ponudi desert: tanko čokoladico After eight. Vedoč, da bo to kaplja čez rob. Da se bo kepa mesa razpočila. Možák okleva; tudi on ve, da ga ta neznatni After eight loči od neizogibnega konca. A (predvidljivo) popusti. In se prav veličastno razpoči.

Prizor iz legendarnega filma družine Monthy Python Smisel življenja (The Meaning of Life) je grob, sarkastičen in brutalen v svoji skrajnosti. »Splatter«, le da okrog ne šprica kri, pač pa vsebina pogoltnega želodca. Karikatura sproži salvo smeha. Grenkega. Do skrajnosti. Tipični monthypythonovski obešenjaški humor: bolj je na površju smešno, bolj je v globini tragično.

Karikiran prizor do golega simbolizira današnjost, v nas ukoreninjen način življenja, razmišljanja, dojemanja sveta. Pogoltnost kot osmišljanje bivanja in hkrati beg pred smislom. Odtujenost, ki nas združuje z univerzalnim. Pod eno in edino zastavo Napredka, ki ga poganja Razvoj. Rastemo in se razvijamo! A ja? V kaj?

Človek je vedno iskal odgovor na temeljno eksistencialno vprašanje o Smislu. Religije niso nič drugega kot organizirana oblika totalitar(istič)nega združevanja in ponujanja preveč enostavnih in enoznačnih odgovorov na preveč kompleksna vprašanja. Če parafraziramo šalo: Seks je za tiste, ki na internetu ne znajo najti pornografije, religija pa za tiste, ki se jim ne da (po)iskati smisla. Je zavetje za pasivnost, valium za utišanje dvomov in instant potešitev potreb, ki segajo onkraj osnovnih, materialnih, če hočemo. Ponuja varno toplino črede, gotovost, da pripadaš nečemu, kar

je večje od tebe, večje od življenja samega.

Človek v sodobnem svetu ne izgublja religioznosti. Že, že, kriza institucionalnih religij, a ne religioznosti. Nekdanje malike so izrinili drugi, sofisticirano sodobni. Sodobnost se izpričuje na policah, natrpanih s šundom new age priročnikov za osamljene gospodinje. Kako postati srečen v desetih korakih, ABC duhovnosti, Trije koraki do samouresničitve. In predvsem na policah super, mega, hipermarketov. Nakupovalni centri so sodobni templji z akcijsko ponudbo kvazireligioznega izkustva. Smisel življenja je skrit med policami Sparov, Tušev in Mercatorjev. Večno iskanje Resnice v novih božjih zapovedih: »Kupi tri, plačaj dva; Akcija - samo danes 25 odstotkov znižano; Za prvih sto kupcev po neverjetni ceni 19,99 evra!; Kupi zdaj, plačaj pozneje! Popusti!«. In človek popusti. Po navadi. Praznino smisla je najlažje zapolniti s polnostjo nakupovalnega vozička. Biti in Imeti se perversno sprevačata in spletata v nov jin in jang. Ne kupujemo izdelkov, kupujemo (samo)potrditev, status, imidž, Srečo. Ker Imam, Sem. Napredek se meri v kvantiteti, ne v kvaliteti. Danes je religija »trademark«, ki oznanja »Več je Bolje«. Ljudje vsak dan znova glasujemo za odrešenika dneva: danes Mercator, jutri Qlandia, pojutrišnjem...

V krizo nas je pahníla pogoltnost prenapihnenih mogočnežev, ki s prepolnimi želodci pri mizi zahtevajo še tisto poslednjo kapljo čez rob, tisti after eight večnosti, pravijo. Nemara res. A kako so v resnici drugačni od povprečneža? Kakšna je razlika med majhnim in velikim grabežem? V ničlah na ceni? Novodobni odrešeniki to vedo. In že marširajo – vsak s svojim after eightom v roki. S popustom, jasno. Do včeraj razočarana masa se danes že drenja v vrstah in topo zre v novo fatamorgano. Nikoli se ne bomo naučili...

MEDIJSKO SIMULIRANJE REALNOSTI

Avtor: Tomaž Belingar

»In tako je televizija, ki naj bi bila sredstvo beleženja, postala sredstvo ustvarjanja resnice,« (Pierre Bourdieu)

Ste morda kdaj zasledili kakšno vest v lokalnih medijih, ki bi omenjala visoko stopnjo zasvojenosti od igralništva lokalnega prebivalstva, dopuščanje prostitucije v prostorih hotelov ali mnoge razpade družin zaradi omenjenih problemov, da ne omenim morebitne korupcije in nepotizma v upravnih krogih. Po drugi strani pa lahko navedemo nekaj primerov medijskega poročanja o raznih nevladnih organizacijah oz. mladinskih, kulturnih centrih ali klubih, kot je to npr. Mostovna, Metelkova, Pekarna..., za katerega je značilna nastrojena novinarska drža. Tako se o kvalitetnem in velikokrat kulturno bogatem programu, ki se v teh prostorih odvija, skorajda ne poroča, slišati pa je veliko nerganja, ko se tam zgodi nekaj neperimernega. Takrat ves novinarski orkester, razen nekaj solistov, usklajeno odigra bojno koračnico. Vsi pišejo iste besede: neprimerno obnašanje, nasilje, huliganstvo, pretepaštvo, alkoholizem, droge... Aha, razumem. V preteklih sezonah se na Mostovni niso zgodili številni zanimivi glasbeni dogodki, kot tudi nobene teatralne uprizoritve, pa tudi nobenega poučnega predavanja in nobene umetniške razstave. Zgodili so se trije pretepi, od katerih je enkrat celo morala posredovati policija. Mar res?!

Prav množični mediji so tisti bistveni in pogosto edini vir informacij o svetu in okolju, ki obdaja človeštvo. Osnovna človekova pravica je pravica do informiranosti in edino poslanstvo medijev je, da tej pravici služijo, da ljudem povedo, kaj se res dogaja. A od burnih časov sprejemanja novega zakona o RTV dalje velja v velikem delu slovenske javnosti prepričanje, da je z mediji nekaj hudo narobe. Tudi sam sem postal pozoren na problematiko medijskega poročanja in vsega, kar spada zraven. Začel sem brskati po raznoraznem gradivu in prebirati članke uglednih slovenskih analitikov s tega področja ter res prišel do spoznanja, da nemalo signalov priča o tem, da se je novinarstvo

znašlo pod nekakšnim pritiskom. Veliko se govori o cenzuri. Seveda se je o cenzuri vedno govorilo, a morda je potrebno poudariti, da se je le-ta skozi čas spreminjala. Problematika današnje cenzure in novinarjeve samocenzure v slovenskih medijih je povezana s številnimi protislovji, ki se nanašajo na samo poklicno držo in poklicno ideologijo novinarjev, na pojem objektivnosti oz. univerzalnosti resnice, in na pomanjkanje »pravih« virov informacij oz. slabe ali bolje rečeno nekoherentne notranje organiziranosti medijskih hiš.

V sodobnih analizah cenzure vse večjo veljavo dobiva koncept korporativne cenzure. Gre za prilagajanje medijskih vsebin večjim oglaševalcem, ki so posledica rastoče soodvisnosti medijev od oglaševalskega kapitala, v smislu: povej mi, kdo te financira, in povem ti, od koga si odvisen. Za ponazoritev problema zadošča kratek miselni eksperiment: zamislite si časopis, komercialno TV ali radio, ki v prispevku radikalno prikaže vse morebitne svinjarije, ki se dogajajo npr. v Mobitelu, podjetju torej, ki pri njih plačuje milijonske oglase (primer sem zasledil v enem od blogov na spletnih straneh neznanega avtorja). Če preidemo na lokalno raven, bo morda primer podan še nazorneje: zamislite si goriški medij, npr. TV Primorko, ki razkrije karkoli nečednega v zvezi s poslovanjem HIT-a. Iz primerov lahko potegnemo edini možni in jasen sklep, da se mediji enostavno ne smejo zameriti velikim oglaševalcem. Kdor oglašuje in s tem posredno financira medije, bo na dobrem glasu in se bo o njem veliko pisalo, kdor pa ne oglašuje, je seveda out. Na tem mestu pa že znamo uvrstiti vse te nevladne organizacije, mladinske klube, torej vso t.i. underground kulturo. Pa ne gre samo za to. Na tem mestu bi verjetno moral omeniti tudi zelo pomemben faktor, t.j. tabloidizacija medijskega prostora, vendar bi os razmišljanja prestavil od »ustvarjalcev informacij« k »porabnikom informacij«, zato bom o tem morda pisal v naslednji izdaji glasila. Nadaljujem torej z medijsko industrijo. Najpomembnejše merilo uredništev in novinarjev pri izbiri, o čem sploh in koliko sploh poročati, je merilo pomembnosti dogodka. Do-

godek je torej osnova vsakega zapisa. Dogodke, ki so se zgodili v našem obzorju, se izbira po faktorjih, ki določajo, ali so vredni objave. Ti faktorji se konstantno uporabljajo v medijih in novinarstvu, saj je iz širokega nabora dogodkov potrebno izbrati tiste, ki so res pomembni. Pomembnost neke novice pa je v praksi skoraj vedno posledica uredniške odločitve. V hierarhičnih organizacijah se pritiski prevajajo od lastnikov medija prek uprave po uredniški hierarhiji do novinarjev. Uredniki so teh pritiskov deležni v formalni obliki, še več pa v neformalni. Večinoma gre torej za posredne vzgibe k temu, o čem naj se piše ali ne, kako naj se poroča in kako ne. To razmišljanje pa nas privede k sklepu, da za cenzuro ne priznamo le poseganja urednikov v že narejene tekste, ampak tudi rutine »nepokrivanja« celotnih vsebinskih področij, ustanov ali ljudi. Vnaprejšnje prilagajanje novinarjev samodejnemu poteku uveljavljanja pomembnosti pa povežemo s samocenzuro. Novinar torej že na samem začetku točno ve, o čem pisati in o čem ne ter kaj je »resnično« in kaj »niti ne«. No, nekako nas ta dilema privede do pojma objektivnosti poročanja. Objektivnost se v novinarstvu danes žal nanaša na ideološko močno obremenjene konstrukte, polne vrednotenja, ki so objektivizirani skozi konflikt med dvema stranema. Objektivnost pri tem pomeni zlasti prizadevanje, da se obema stranema ponudi možnost, da se spopadeta in s tem »objektivno« pokažeta njuno pomembnost. To se ustvari s postopki redukcije kompleksnosti problematike na izbiro tem in perspektiv, ki jih je mogoče prikazati kot spopad med dvema stranema. Predvsem to velja na področju politike, kjer je seveda vedno več perspektiv, a se jih zreducira na dve glavni. Najočitnejši primer za to so zadnje parlamentarne volitve. Težave z objektivnostjo pa se seveda kažejo tudi v tem, da je objektivnost ideal, ki se ga ne da doseči, a vendar deluje kot referenčna točka, ki omogoča zamisliti si realnost dogajanja kot skupno vsem in zato nevtrarno. Da se zavežejo objektivnosti kot etičnemu idealu, novinarjem v praksi ne prinese osvoboditve od vrednotenja in tudi ne zanesljivosti neinterpretativnega poročanja. Novinarji vedno že posegajo v družbene boje, skozi katere se konstruirajo konkurenčne objektivnosti, kar potem pripelje do poplave »neobjektivnega poročanja«.

Največkrat je za poročanje v medijih značilna popolna odvisnost od uradnih virov. Ta odvisnost pa je rezultat neke protislovne objektivnosti, ki

zahteva, da se interpretacije polagajo v usta zunanjim virom, kar omogoča, da novinarski diskurz ustvarja vtis nevtralnosti in neopredeljenosti. Po drugi strani pa je v Sloveniji vsakdanja tudi praksa, da viri, ki bi po zakonu in novinarski etiki morali biti vedno odprti za novinarje, molčijo, se izmikajo, nočejo dati informacij ali odgovarjati novinarjem in to javno utemeljujejo s kritiko »neobjektivnosti« medija.

A ključen problem verjetno ni nedostopnost virov, temveč notranost medija samega. Gre za pomanjkanje alternativnih virov in zlasti za neobstoj jasno strukturiranega lastnega arhiva, kjer bi bila beseda alternativnih virov možna in razumljiva. Tako bi se tudi viri, ki ne bi hoteli biti dostopni, znašli v situaciji, ko bi bili hkrati manj nepogrešljivi in bolj zavezani, da se odzovejo na zahtevo po informiranosti, in to v obliki, ki bi se morala prilagoditi temu, kar medij ve in sporoča. Cenzura in samocenzura sta tako glede dostopnosti virov hkrati podmena in učinek neorganiziranosti medijev.

Zavezanost vrednotam bi morala pretehtati nad parcialnimi interesi. Etični kodeks novinarjev bi kvečjemu moral v hierarhiji vedno postaviti pravice človeka in državljana pred koristi institucij, pa četudi te delujejo v imenu človeka in državljana, in si prizadevati, da bi prišle na dan krivice in izkoriščanje, ki prizadenejo posameznike in skupine brez družbene moči. Če namreč ti nimajo družbene moči, da bi se svobodno izrazili in se združevali, potem ostajajo brez pravic.

DISFEAR

Avtor: **Andraž Zlobec**
Fotografija: **Barbara Poša**

V okviru 15-dnevne evropske turneje Ride The Storm, na kateri so jih spremljali ameriški prijatelji Doomriders, so se na Mostovni ustavile legende švedskega d-beata Disfear. Predstavili so zadnjo ploščo Live The Storm, seveda pa niso izpustili niti starih uspešnic. Bilo je noro!

Po več kot odličnem koncertu smo se pogovarjali z ikono skupine, pevcem Tomasom Lindbergom, ki je poznan predvsem po delovanju v skupinah At The Gates, Grotesque, Skitsystem, The Crown, Lock Up... in nešteto drugih.

Pozdravljen Tomas, začniva kar s tvojim vtisom današnjega koncerta...

Res sem presenečen, da je prišlo toliko ljudi, čeprav je nedelja. Mogoče zato, ker so ljudje tukaj zelo predani glasbi... Zelo me veseli, kako se je vse skupaj izšlo. Publika je bila vesela, zares prijetna in vpljudna.

Kaj pa tehnični vidik? Ste bili zadovoljni z Mostovno in njeno ekipo?

Vse je bilo zares dobro in profesionalno pripravlje-

no, zelo lepo ste poskrbeli za nas. Po kvaliteti čisto nič ne zaostajate za ostalimi evropskimi klubi.

Kako pa napreduje turneja? Ste zadovoljni z odzivi?

Na naše koncerte prihaja precej ljudi, tako da so bile dvorane večinoma razprodane. Imamo se fantastično in super se razumemo z našimi dobrimi prijatelji Doomriders.

Nam zaupaš, kako ste postali tako povezani z njimi? Verjetno je dolga zgodba...

He he..., res je dolga zgodba. Prvič sem Nata srečal, ko smo z mojim prejšnjim bendom, imenovanim Lock Up, igrali po Japonski skupaj s Converge. To je moralo biti nekje 7 let nazaj. Takrat sva se spoprijateljila. Nato smo tudi The Great Deceiver in Disfear koncertirali s Converge, potem pa še posneli zadnjo ploščo pri Kurtu v Bostonu. Sledila je še turneja z Doomriders po ZDA in tako se je nekako vse skupaj začelo. Naši pogledi so si zelo podobni, tako da se odlično razumemo.

Live The Storm je izšla začetek lanskega leta,

turneja pa je šele sedaj. Kako to? Zaradi koncertov At The Gates?

Tudi zaradi tega, da. Pa še dvakrat smo imeli turnejo po Ameriki, tako da je morala Evropa malce počakati.

Prej si omenil The Great Deceiver. Izdali ste odlično ploščo Life Is Wasted On Living, koncertov pa ni bilo. Zakaj?

Priznam, da nismo ravno najbolj aktivni. Kljub temu da ne vlagamo ravno dosti časa v ta bend, razmišljamo o evropski turneji prihodnje poletje. The Great Deceiver niso samo projekt, kot nekateri mislijo! Delovanju se pač posvetimo, ko imamo čas in voljo za to.

Kaj pa ostali TGD člani, imajo še kakšne projekte, kot npr. Diabolique?

Niti ne. Vsi imajo otroke, tako kot jaz. Tako da... (sledi sramežljiv nasmešek).

Ti pa si še vedno vzameš čas za rock'n'roll?

Oh, da! Vedno kaj počnem, nikoli ne počivam.

Reciva še kaj o novi plošči Live The Storm. Katere so največje razlike v primerjavi s prejšnjo Misanthropic Generation?

Zame predvsem dve. Najprej to, da imamo novega kitarista, ki mu je ime Uffe. Druga razlika pa je ta, da smo ploščo snemali štiri tedne pri Kurtu v ZDA, ki nam je zelo pomagal in nas še dodatno navdihnil. Tudi same pesmi smo sestavljali drugače kot po navadi. Skoraj vsako smo večkrat testirali v živo, preden smo jo posneli, in tako videli, kaj deluje in kaj ne.

To je torej skrivnost, zakaj so nove pesmi v živo tako močne?

Da, tako smo jih tudi preizkušali in prvotne verzije preoblikovali, da je vsak del pesmi pravilno sestavljen (vrstni red, dolžina...).

Povej nam še kaj o naslovnici nove plošče. Tako kot prejšnjo je tudi to izdelal Orion Landau z Releapse. Ga poznate osebno? Ste ga sami povabili k sodelovanju, ali ga je ponudila založba?

Poznamo ga tudi osebno, seveda pa se je vse začelo preko založbe, ki ga je tudi predlagala kot avtorja za naše ovitke.

Še zadnje besede za naše bralce...

Hvala lepa, Slovenija. Ponovno ste se izkazali, da ste prijetna dežela. Obljubimo, da se spet vrnemo!

NAPAD DECIBELOV OD SOČE DO KORNA

Avtor: Marko Rusjan

Fotografije: Primož Černigoj, David

Pred leti smo se nadebudni hardkor nestrpnosti naposlušali kompilacij z zvanečimi imeni kot so New York Hardcore – The Way it is, Straight edge as fuck, FlexYour Head itd. Vsem je bilo skupno, da so predstavljale glasbene skupine iz posameznega mesta in okolice, npr. New York City, Umea, Washington D.C.. Sledeč temu vzorcu in izbruhu hardkor skupin v drugi polovici 90-ih na Goriškem je nastala kompilacijska zgoščenka City of, na kateri so se znašli štirje bendi, Entreat., Low Punch, Man in the Shadow ter Straightforward, ki so v takratnem obdobju skupaj veliko igrali ter si delili člane, opremo in prostor za vaje. Od naštetih bendov so Entreat. edini, ki še kljubujejo zobu časa, večina članov ostalih bendov pa je še vedno glasbeno aktivnih v bendih kot so npr. Elvis Jackson, Analena in Elodea. Zanimivo je tudi samo ime kompilacije, ki je pomenilo predvsem posmeh propagandnim projektom, kot sta Mesto vrtnic na eni strani in Mesto mladih na drugi.

Medtem so se menjale generacije, mladi so prihajali in odhajali, nekateri tudi ostali, in tako smo po skoraj desetih letih pri 13. bratu sprejeli odločitev, da je čas za novo kompilacijo, ki bo pokazala stanje duha na glasbenem področju v letu 2008. Hardkorovsko militantnost smo zamenjali za glasbeno pluralnost in pripravili razpis za zainteresirane glasbene skupine. Izbrali smo 11 glasbenih izvajalcev, ki so se nam zdeli dovolj zanimivi za kvalitetno in pestro kompilacijo,

ki bi nekoč dosegla zgodovinsko vrednost – kot dokument časa, ne kot zbirateljski dragulj. In tako je nastala kompilacijska zgoščenka Od Soče do Korna.

Zakaj sploh potreba po takšni kompilaciji? Vsekakor ne zato, da dodamo še en izdelek, še en projekt na svoj »alter« kurikulum, ki ga nihče ne bo nikoli bral, niti upošteval. Pokrajina glasbene kulture je podobna njivi krompirja in fižola, na obrobju pa rastejo na pol divja zelišča. Monokultura prevladuje s pomočjo množičnih medijev, glasba je zapakirana v popolne izdelke, ki zadovoljijo povprečen okus poslušalca; velikokrat gre zgolj za zvočno kuliso preprostih, všečnih, ušesu prijetnih melodij. Radijske postaje sploh nimajo več glasbenih urednikov, ampak le še funkcijo »random play« za predvajanje mp3-jev. Baza teh mp3-jev pa je seveda omejena, zelo omejena. Če ste pred pol leta poslušali najbolj poslušano komercialno radijsko postajo, boste danes opazili, da je nabor glasbenih komadov še vedno isti. Kljub neštetim možnostim, ki jih ponuja internet, kako priti do praktično vsakršne glasbe, ki nastaja na tem planetu, večina še vedno nezahtevno prijema za prvo stvar, ki jim jo ponudi glasbena industrija. Skozi to goščavo monokulture je težko pogledati, zato je vsakršen poskus, da si nekdo izbori prostor pod soncem, še kako potreben. Enako gledam tudi na kompilacijo Od Soče do Korna. Glasbeno večina

izvajalcev ne bo doživela preboja na komercialne radijske postaje, vendar je tu še nešteto drugih alternativnih načinov za pridobitev poslušalcev - in takšni poslušalci so hvaležni poslušalci. Namen kompilacije je širjenje glasbe mladih glasbenih skupin, da le-te zbudijo zanimanje pri navadnih poslušalcih, pri organizatorjih koncertov, mogoče celo pri založbi, ki se še trudi izdajati manj popularno glasbo. Nehvaležno delo je opisovanje zvoka skupin. Besede nikoli ne morejo popolnoma preslikati zvoka. Naslednje besede so tako namenjene zgolj orientaciji, po katerih vodah plujejo pos-

amezniki. Vsekakor si zaslužijo, da jih poslušate na tej kompilaciji, pa tudi v živo na koncertih.

Na kompilacijski zgoščenki Od Soče do Korna se predstavljajo naslednji glasbeni izvajalci:

A Murder Theory – novejši predstavniki metal hardkor šole, Analog Supply – mešanje analognih in digitalnih zvokov, žanrsko nedefinirano, Evenrain – poslednje dejanje melodičnih death metalcev, Haron – temačni, ekspresivni težki rock, Nervous Stompin' – poskočni ska ritmi, Pigs Parlament – melodični pank, Ravenblack – surovi black metal, Red Orange – drveči rokarski pank, Shallow End – podmladek metalnega hardkora, Valterap – izkušeni solkanski stihoklepec, Veto – agresivna mešanica hip hopa in metala.

Glasbeni posnetki so nastajali v Multimedijem centru Mostovna na opremi, namenjeni prav temu, da lahko mlade glasbene skupine pridejo do svojih posnetkov. Poudariti je potrebno, da so snemanje in produkcijo izpeljali sodelavci MMC Mostovna, ki so svoje znanje med drugim pridobivali prav na tej opremi, tako med snemanji kot pri ozvočevanju koncertov. Brez nepotrebne glorifikacije »do it yourself« filozofije smo vseeno lahko ponosni, da se ne razvijajo samo glasbeniki, ampak tudi dobri oblikovalci zvoka, tako koncertni kot studijski. Ti ne nazadnje ravno toliko pripomorejo, da lahko skupina s svojo glasbo doseže pravi zvok, takšen, kot si ga želi, pa ga sama ne more vedno oblikovati. Skupni nastop glasbenih skupin kliče k medsebojnemu sodelovanju med skupinami in posamezniki tako glede skupnih koncertnih nastopov, kot pri ustvarjanju novih glasbenih projektov. V času, ko se zdi, da je tekmovalnost pomembnejša od sodelovanja, je takšen projekt toliko pomembnejši. Dokazuje, da se lahko s skupnimi močmi naredi marsikaj, medtem ko se osamljen prepogosto zaveš lastne nemoči. Lahko si samo želimo, da se bodo kmalu zopet pojavile nove glasbene skupine, ki bodo primerne za podobno kompilacijo. Dobro in slabe izkušnje tega projekta bodo prispevale k še boljšemu projektu.

Kompilacijo je mogoče kupiti v nekaterih glasbenih trgovinah, v Kulturnem centru Mostovna ali naročiti na naslovu: **Klub 13. brat, Pot na breg 8, 5250 Solkan oz. 13.brat@mostovna.com.**

SAMAEL

Avtor: **Andraž Zlobec**

Fotografije: **David Verlič**

Po dobrih štirih letih so se švicarske legende Samael ponovno (tretjič) ustavili pri nas. Tokrat so jih na poti spremljali vse bolj prisotni blackmetalci Keep Of Kalessin ter največji domači metalski up na tujih odrih – Noctiferia. Čeprav bo čez mesec dni izšel njihov nov CD z imenom Above, pri kateremu naj bi se po napovedih ponovno vrnili k tršemu zvoku, so na 14-dnevni turneji Balkans Tour 2009 še vedno promovirali izdelek Solar Soul iz leta 2007.

Koncert se je pričel ob 21h, ko so na oder stopili Noctiferia in predstavili material pretežno s Slovenske Morbide. Očitno je, da imajo fantje za seboj vedno več kilometrov, saj je bil njihov energičen nastop brezhiben, odlično odigran, imeli pa so tudi zelo dober kontakt s publiko. Sicer je bilo vso posemplanjo elektroniko nekoliko slabše slišati, zato pa je bil zvok benda toliko trši. Očitno se je Igorju&co. vztrajnost končno obrestovala: turneja z enim najljubših bendov skupine, vedno več oboževalcev na domačih in tujih tleh, enotna ekipa in popolna uigranost.

Sledili so Keep Of Kalessin, ki se zadnje čase vedno več pojavljajo na turnejah in festivalih širom Evrope. Kakor je bilo pričakovati, so igrali predvsem pesmi z Armade ter zadnjega izdelka Kolossus. Norvežani imajo izdelan odličen odrski nastop, zato pa zvok ni bil najboljši, predvsem kitara ni izstopala, kakor bi morala. Krivdo bi lahko pripisali kitaristu Obsidianu, saj mu ego očitno ne dovoli, da bi v skupino vključili še enega (vsaj session) kitarista, kar bi pripeljalo do večje razločnosti melodij, ki so sicer precej neprečiščene in prekrите s soničnim bobnanjem. Kljub temu so bile njihove goreče oboževalke zelo zadovoljne... Dobre četrte ure po enajsti smo dočakali legendarne Samael. Čeprav so koncert pričeli z novjšimi komadi, smo bili hitro postreženi s himnami iz Passage in Eternal obdobja, nista pa manjkali niti stari blackmetal himni - Baphomet's Throne in elitna Into The Pentagram (seveda predelana modernejša '95 različica). Mislim, da so s svojo setlisto in zelo dobrim zvokom zadovoljili vse oboževalce (op.

tudi tiste, ki niso slišali pop pesmice On Earth...) in ponovno dokazali, da so vredni svojega slovesa. Osebnost me še niso razočarali, kljub vsem metamorfozam v njihovi častitljivi več kot 20-letni karieri. Seveda nam je švicarska četverica pripravila brezhiben nastop, saj se stari mački popolnoma znajdejo tako na odru kot v komunikaciji z množično publiko. Lightshow in projekcije so bile skrbno pripravljene, saj so postale zelo pomemben del njihovega zelo atmosferičnega nastopa. Odlična publika, ki se je v nastop zelo vživela, si je prislužila še dodatne pesmi in tako zadovoljna odšla domov. Drznem si reči, da je bil to eden boljših koncertov v Novi Gorici in upam, da bomo v tej tradiciji nadaljevali kljub vsem slabim besedam, ki od vedno letijo čez Mostovno.

Pripomniti moram še, da so bili člani vseh bendov zelo profesionalni, prijazni, nezahtevni in prijetno komunikativni. Če k temu prištejemo še več kot odličen koncert, je to veliko zadoščenje za vso ekipo, ki sodeluje v organizaciji takšnega dogodka in nam daje zagon za nadaljnje delovanje. Hvala skupinam za dobro muziko in hvala obiskovalcem za podporo!

NERVOUS STOMPIN' & REAL LIFE VERSION

Avtor: D.K.

V petek, 30.1.2009, smo na Mostovni na skupni intervju povabili Nervous Stompin' in Real Life Version. Ti dve glasbeni skupini smo izbrali kot predstavnici dveh dogodkov Mostovne: Nervous Stompin', ena od skupin na kompilaciji Od Soče do Korna, so 28.2. nastopili na istoimenskem release party-ju na Mostovni, Real Life Version pa igrajo na letošnjem Got punk? Tour-u. NS sta zastopala pevka Monika in bariton saksofonist Dano, RLV pa basist Jani in bobnar Nejc. Prvotna ideja je bila, da bi se benda med seboj intervjuvala, tu in tam pa sem tudi sama posegla v pogovor... Kljub temu, da se člani skupin pred intervjujem še niso poznali, je pogovor potekal sproščeno v udobni čitalnici Babel.

Jani: Naj začnemo kar s klasičnim vprašanjem; od kod ime benda in kaj pomeni?

Monika: Nervous Stompin' pomeni nervozno ali stopicljajoče poskakovanje. Ime tega benda je obstajalo že pred osmimi, devetimi leti. V takratni postavi so bili trije naši člani: bobnar Suhi, zdaj že nekdanji kitarist Luka, ki je tudi pel, in kitarist Laris.

Dano: To so skoraj vsi nekdanji člani Pokerheads-ov...

Monika: Ja, sama sem predlagala, da bi to ime uporabili tudi za naš nov bend.

D: Kako to, da si začela peti? Si že kdaj prej pela v kakšnem bendu?

Monika: Ne, v osnovni šoli sem pela samo v zborih, potem pet, šest let nikjer, razen v avtu in pod tušem, kot vsi. Začelo se je tako, da so mi člani benda pohvalili glas, zato sem si rekla, zakaj pa ne?

D: Kako ste pa Real Life Version začeli?

Jani: Začela sva s kitaristom, nato je prišel še drugi kitarist in ko je prejšnjega basista zamenjal Nejc, smo dobili še vokalista in danes smo v tej postavi... Takoj smo začeli delati te komade, ki so sedaj na plošči (Resistance from within).

D: Ki ste jo izdali 1.1.2009...

Nejc: Ja, da bo nova celo leto. (smeh)

Jani: Release party smo imeli 27. decembra, vseeno pa smo želeli, da bi bil uraden izid 1.1.2009,

da ne bi plošča zaradi tistih tri dni do novega leta zastarala, ter zaradi same publicitete - da bi dobili še kakšen koncert več.

D: Lahko pričakujemo tudi kakšen videospot?

Jani: Ne, ne. Precej denarja smo vložili v to ploščo, sedaj pa se nam obeta še ena turneja po Avstriji, Nemčiji, Poljski in Češkem; veliko denarja moramo vložiti že za to, da lahko sploh štartamo iz Ajdovščine.

D: Boste igrali tudi s kakimi tujimi bendi?

Jani: Gremo sicer sami, potem pa nam bodo mogoče organizatorji še koga pridružili.

D: Kdaj bo turneja?

Jani: Med 3. in 14. aprilom bomo v enajstih dneh odigrali enajst koncertov.

D: Kdaj pa lahko pričakujemo vaš album?

Monika: Najprej se moramo spraviti v studio...

Dano: Še prej pa je treba komade dodelati in jih spraviti v neko celoto, šele nato bomo počasi razmišljali tudi o albumu.

D: Koliko vam Myspace pomaga pri samopromociji? Ste po tej poti dobili veliko ponudb za nastope?

Jani: Myspace je trenutno najboljša stvar.

Dano: Za promocijo benda je to najboljša: imaš posnetke, slike, vsak te lahko kontaktira, pa še zastonje.

Monika: Ja, ponudb preko Myspacea je kar precej.

D: Tudi iz tujine?

Dano: Trenutno še nič...

Jani: Če si pred časom želel dobiti špil, si moral poslati demo posnetke, ker nas sicer niso imeli kje videti in slišati - leta 2000 internet še ni omogočal tega, kar omogoča danes. Ko si šel na koncert, na primer Pod knjižnico v Ajdovščini, v bistvo nisi vedel, kaj boš tam slišal... Zdaj prideš na koncert in publika že zna tvoje komade, čeprav šele prvič nastopaš, in pojejo s tabo, kar je zelo zanimivo.

D: Je potem sploh še smiselno danes posneti album, ko je vse na internetu? Se še splača?

Jani: Ja, ker obstajajo ljudje, ki ga hočejo kupiti... zmeraj več je takih. Album je izdelek, ki ga narediš s trdom, vključiš vanj besedila...

Nejc: Nekaj imaš v rokah.

Monika: Potem lahko tudi za nastope več zaračunaš, z videospotom pa še več...

Nejc: Ja, zaradi avtorskih pravic, ki prihajajo iz SAZAS-a! (smeh)

D: Bližajoči se koncerti? Nastopi?

Monika: 28.2. nastopamo na Mostovni na realise

party-ju kompilacije, potem je še ena ponudba za Velenje, točnejše informacije pa junija in julija.

D: Na poletnih festivalih?

Monika: Ja, to bo festival. Za ostalo pa ne vem... Bi potrebovali kakšnega menadžerja, ker je res precej dela s tem.

Jani: Kolikokrat se dobivate na vajah? Kako se dogovorite?

Dano: Zdaj smo prišli do nove pridobitve »google groups«. (smeh) Pošlje se email in tako se najbolj preprosto zmenimo - bolje kot poklicati po telefonu 6 ljudi, potem pa ti sedmi reče, da ravno ob tisti uri ne more. **Kako se pa vi zmenite za vaje?**

Jani: Mi imamo stalne termine.

Monika: To bi morali imeti tudi mi...

Jani: Takrat so vaje in takrat se moramo dobiti. Trenutno nimamo vaj, ker imamo veliko koncertov, vse vikende imamo zasedene; ko imamo kak dan prost, pa vadimo z drugim bendom.

D: Kje pa vadite?

Dano: Trenutno na Vogerskem, v prostoru Pokerheadsov, ki še zdaj vadijo tam. Drugače ima tam vaje še Vogerski pihalni orkester. Le ob petkih zvečer smo omejeni, ker ima vaje takrat orkester.

D: Kje pa RLV vadite?

Nejc: Pri meni doma. Za našo hišo imamo še eno staro hišo, kjer smo v prvem nadstropju uredili »plac« za vaje. Vse je lepo izolirano.

D: Vadi tu samo vaš bend?

Jani: Ne, še drugi bend Mart, ki ga imava midva skupaj, ta je bolj instrumentalen, jazz.

D: Kakšna beseda o Got punk?-u, ki bo marca na Mostovni?

Jani: Got punk? je turneja, ki živi sama po sebi. Ustanovili so jo Multiball. Vsako leto se bendi sami zberejo in si vse sami urejajo, ker ni nobenega človeka, ki bi stal za tem. Bendi si ime samo sponzorirajo, saj lažje dobijo koncerte, če se javijo pod tem imenom. Letos je turneja prvič mednarodna, saj so se nam pridružili še Tržačani Tug of War, tako da smo na ta račun dobili še dva koncerta v Bologni in Torinu (16., 17. april). Sicer načrtujemo še veliko koncertov po Sloveniji skupaj s Harry. Do konca marca imamo tako vse vikende zasedene s koncerti.

D: Načrtujete kaj podobnega tudi NS?

Monika: Verjetno bomo naredili turnejo po Sloveniji z The Rude Skankers iz Trbovelj, ki so ska band in imajo tudi oni vokalistko...

Dano: S to razliko, da so se oni usmerili k priredbam, ki so mimogrede res dobre, mi pa k avtorski

glasbi.

D: Kdaj pa naj bi to bilo?

Monika: Poleti, zdaj je še prezgodaj.

Dano: Ja, vsaj dva mesca prej je treba vse pripraviti, narediti plakate itd.

D: Kako nastajajo vaši komadi?

Dano: Fraze kuje predvsem saksofonist, ki jih napiše sam, potem pa poskusimo skupaj na vajah to nekako spraviti v celoto. Na koncu ostane še Moniki, da napiše besedilo...

Monika: Kar je zelo težko.

Dano: Delamo po principu: najprej glasba potem pa besedilo. Kako pa vi?

Jani: Isto, z izjemo zadnjega komada, ki je temeljil na že napisanem besedilu. Malo smo eksperimentirali.

Nejc: Sicer je vedno najprej glasba, potem pa postaviš besedilo na tisto metriko.

Jani: Lažje je, če je glasba najprej narejena, sicer moraš vso glasbo dejansko prilagoditi metriki besedila.

D: Kateri so vplivi na vašo glasbo?

Dano: Od ska-ja so mi vseč, na primer, The Articles, z malo jazz vplivi...

Monika: Jaz sploh nisem v ska-ju. Nikoli si nisem mislila, da bom kdaj v ska bendu, prej bi bila v kakšnem hardcoru, a ne znam kruliti... (smeh)

Dano: Pri nas je zanimivo, da je edini, ki večinoma posluša ska, naš bobnar. Jaz in saksofonist sva zadnje čase bolj v jazzu in večinoma poslušava samo to, drugi pa poslušajo bolj funk ali kaj podobnega... Drugih ska vplivov niti nimamo, kar se pozna tudi v glasbi, saj vsak malo eksperimentira v drugih glasbenih zvrsteh, zato naša glasba ni enostavno opredeljiva kot čisti ska.

Monika: Mi delamo po principu pop komadov, da so le-ti poslušljivi. Res se nas ne da opredeliti zgolj kot ska punk, ska reggae...

Dano: Ja, en komad je bolj heavy, drugi je bolj pop, umirjen, trenutno delamo en swing komad... Kar nam bolj ustreza.

D: In RLV?

Nejc: Mi poslušamo različno glasbo.

Jani: Vsak ima nekaj svojega. Primerjali bi nas lahko s Hot water music, ki so na nas precej vplivali, zlasti na vokale, na bas... ali Boy sets fire in podobni bendi. Nejc je metalc, jaz sem tako kot Dano bolj v jazzu, Todo v punk rocku... Naš pevec rad poje in preigrava Boba Dylana, Santano... Na vsakega posameznika vpliva to, kar posluša. Ko ustvarjaš glasbo, se včasih zasačiš, da si to že

nekje slišal. Pet nas je in vsak ima svoje vplive, tako da se dobimo neke vmes, kar se pozna tudi v naši glasbi.

Nejc: Tako nastane ena skupna glasba, saj vsak prinese vanjo neke svoje vplive, ustvarjamo pa jo skupaj.

Jani: Vedno delamo tako, da komad ni samoumeven in samo prijeten za ušesa; nekaj mora stati za njim.

D: Ima še kdo kakšno vprašanje?

Jani: Ja, kdo je črna ovca v vašemu bendu? (smeh)

Monika: Vsak po svoje, se mi zdi.

Jani: A nimate nekoga, ki vedno izpade, kot da je vsega kriv?

Monika: Po navadi je to bobnar... A na koncu se vedno dogovorimo. Včasih jih jaz pomirim, malo težim... Če je karkoli narobe, naredimo sestanek in se lepo zmenimo. Pri vas?

Jani: Pri nas je pevec vedno vsega kriv. (smeh) Če bi nas kdo slišal, bi se vprašal, zakaj smo še skupaj, ker se ne znamo potihoma pomeniti in kar kričimo eden na drugega, pa ne iz kakšnega sovraštva...

Nejc: Po pogovoru smo še vedno prijatelji.

Jani: Včasih nam prekípi, saj imamo vsi nekaj za povedati, vsi smo enako trmasti in potem je rock'n'roll...

Monika: Vi ste bili prej Evelyn?

Jani in Nejc: Ja...

Monika: Zakaj ste potem zamenjali ime?

Jani: 1000 bendov z imenom Evelyn, ki nič ne pomeni, zato smo si rekli: če že imamo besedila, ki želijo nekaj sporočiti in ves čas delamo na tem, si dajmo še ime, ki nekaj pomeni, zato Real Life Version. To ime opozarja na vse resničnostne šove in podobno, kar se ponuja za resnično, a je vse samo umetno. Hoteli smo imeti ime s pomenom, ker

nas le-to predstavlja javnosti. Evelyn je bilo samo ime za silo, ker pač še nismo imeli imena. Ko smo izbirali ime, se je nekdo na žuru zadr! »Evelyn!« pa smo rekli ok, bomo Evelyn. (smeh)

Monika: Ja, izbira imena je vedno problem.

D: Ste tudi vi imeli ta problem?

Monika: Ja, vsak je imel par predlogov...

Dano: Jaz sem prišel, ko je bend že imel to ime, tako da je bilo vse že zmenjeno. Začel sem igrati z njimi, ker mi je bila všeč atmosfera v bendu.

Jani: Mi smo imeli kar volitve glede imena... (smeh) smo demokrati. Nismo se mogli zediniti, pa smo volili z listki in demokratično prišli do tega imena.

D: Še zadnje besede za zaključek?

Jani: Hvala za povabilo.

Monika: Hvala za povabilo.

D: Hvala vam! Se vidimo na Mostovni.

Masinfo želi promovirati tudi mlade neuveljavljene goriške pisatelje in pesnike, ki bi radi objavili svoja dela, a jim to določene okoliščine (nemalokrat finančne narave) onemogočajo. Kot prvo predstavljamo Janjo Dragne, mlado pesnico, ki je začela pisati pesmi že v času srednje šole in to počne še danes. Pesmi so izbrane iz opusa, posvečenega (Novi) Gorici. Sledi ji kratka zgodba Davida Verliča, ki je nekaj svojih zgodb že objavil v različnih revijah poleg raznih intervjujev in ostalih prispevkov.

Ko se sprehodiš do travnika

Splah pomisliš kdaj,
da eno stoletje nazaj,
ni bilo avtomobilov po ulicah Gorice,
le vozovi in ljudje, okrog hodé.

Tako mirno je srce, duša mesta,
brez izpušnih plinov in avtomobilov.
Sprehajam se v drugem času,
malo me navdaja nostalgija.

Čisto malo, ko postanem
stoletje stara forografija.

Tu zdaj sam sedim

Ta vojna je vse požgala.
Ta vojna je vse vzela.
In jaz, tu zdaj sam sedim
obdan s pepelom
in prahom ruševin.
Mesto in okolica,

razdejano od človeka je vse,
razdejano in uničeno,
kolikor trpeče,
je človekovo srce.

Vso podobo to,
kdaj bomo njene rane zacelili?
Je upanje prihodnji rod,
da bodo oni
novi svet zgradili.

Bela krila svobode

Naključni popotnik,
ki te je Nova Gorica
z Erjavčevo žilo sprejela,
sploh veš, da med zelenjem skrita,
bi rada, te Bela Krila Svobode, objela.

Postavili so jih Edvardu Rusjanu,
pionirju letalstva slovenskega.
Ta bela krila se mi zdijo
kot simbol, znak,
da se je svoboda tu rodila.

Še preden sem jaz na svet stopila,
ta bela krila, so se neba dotaknila,
kot simbol, da dvoje polov
bodo Bela Krila Svobode,
združila.

Kot pesem, ki se iz sonca
je rodila in v pogledu
z žarkom nebo oblila.

Zadnja pošiljka

“Ob takih trenutkih moraš biti močan!” je rekla in me pogladila po rami. Iz torbice je vzela robec in si z obraza obrisala solzo. Namenila mi je še zadnji pogled, si popravila črn šal, se obrnila in v tišini odšla. Preden sem padel v spanec, so se za njo zaloputnila vrata. Sanjal sem dogodek, ki se je zgodil dan prej. Takrat sva se prvič srečala.

December, mestni park. Šibak vetrič je zibal veje dreves. Nasmejani mladenič je s kitaro preigral božične melodije. Deček, ki je stal zraven, je zaploskal. Starejša ženica ga je prijala za roko in ga odpeljala proti jezeru. To zimo ga led še ni prekril. Spomnil sem se, kako sem se še kot otrok tu rad drsal. Tudi sneg je zamujal. Starka in fantič sta se ustavila na robu jezera. Na drugem bregu so fantje metali kamenje v vodo.

Imel sem še nekaj časa, zato sem z veseljem naredil nekaj korakov okrog jezera. Moj pogled se je ustavil na golem drevju. Opazoval sem ptico, ki je priletela na najvišjo vejo. Nenadoma pa se je po zraku razlegel prijeten vonj. Njen vonj. Zaprl sem oči in globoko vdihnil. Sunkovito sem se obrnil in ob meni je stala ona. Delala se je, da me ne vidi, toda vedel sem, da je izpod svojega pokrivala opazila moj pronicljiv pogled. Na sebi je imela jakno iz umetnega krzna in na glavi se ji je bohotila smešna kučma. V park nisem prišel zaradi nje, toda čim sem začutil njen vonj, nisem več mislil na razlog, ki me je pripeljal sem. Njena lepota me je očarala in popolnoma prevzela. Videl sem le še njo in dečka, ki je v ozadju metal kamenje v labode. Ob drugačnih okoliščinah bi se mu približal in ga vrgel v jezero, toda v tem trenutku me ne bi premaknila niti utaplajoča se starka.

Neznana lepotica mi je ukrotila misli, njen vonj je prebudil moje mlahavo srce. Trenutki so postajali neskončni... “Andrej je moje ime. Kdo si pa ti?” sem izustil in se počutil kot glavni imbecil na svetu.

“Kaja sem,” je rekla ter globoko zajela zrak. Vse, kar je sledilo, je bilo spontano, pogovarjala sva se o tem in onem, o vremenu, o svetovni politiki in se počasi odpravila v mesto. Popolnoma sem pozabil, da sem bil v parku z nekim namenom, ki je izginil kot balon, leteč v nebo.

Ustavila sva se na toplem čaju, nato pa pri meni doma. Ugotovila sva, da naju družijo veliko stvari. Oba sva sovražila praznike in praznični nakupi so naju spravljali v depresijo. Bila sva prijavljena na istem spletnem portalu in ko sva se na njem povezala, sva to storila še v živo... Bila je strastna, moje srce je drhtelo vsak trenutek najinega druženja. Pozno v noč sva objeta zaspala.

Naslednje jutro je ni bilo več, postelja pa je še dišala po njej. Na mizi je pustila listek s telefonsko številko. Skuhal sem kavo, se usedel na fotelj, si prižgal cigareto in jo poklical. Rekla je, da je morala v službo in da me ni želela buditi. Oba sva gojila globoka čustva in komaj sva čakala, da se zopet vidiva. Najin klepet je zmotilo razbijanje po vhodnih vratih. Vstal sem, da bi pogledal, kdo me želi videti ob tej uri, toda še preden sem naredil dva koraka, so se vrata na silo odprla. Poznal sem jih, bili so Gorazdovi pajdaši. Prišli so iskat pošiljko, ki je večer prej nisem oddal. Seveda tega nisem storil, ker je v parku nisem prevzel. Vedel sem, kaj bo sledilo, toda ni mi bilo preveč mar. Medtem ko so me uporabljali za boksarsko vrečo, sem samo čakal, da se čim prej poberejo. Upal sem, da me ne nalomijo preveč. Preden so odšli, so mi še enkrat zabičali, da imam štiriindvajset ur za dostavo pošiljke, sicer me bodo sorodniki lahko iskali na dnu jezera.

Vzdignil sem glavo in na drugem koncu sobe opazil telefon. Bila je še vedno na vezi. Povedal sem ji, kaj se je zgodilo in da bom tudi to preživel. Želela je vedeti več in obljubil sem ji, da ji bom zvečer vse pojasnil.

Preden je prišla, sem prevzel pošiljko. Odločil sem se, da bo ta zadnja. Želel sem spremeniti svoj svet in ona je bila pravi razlog, da to tudi res naredim. Čim je stopila v stanovanje, me je stisnila k sebi in me vprašala, kako se počutim. Obraz sem imel

ga zabodla v trebuh. Preden sem omedlel, sem še slišal: "Moj brat je umrl zaradi mamil. Gnusijo se mi takšni kot si ti!"

Nenadoma sem odprl oči. S pogledom sem preletel bolniško sobo, v kateri sem ležal. Skozi okno sem videl še zadnje žarke sonca. Vedel sem, da sem si vse težave nakopal sam. Odprla so se vrata. Pred mano je stal Gorazd s pajdaši. Na obrazu je imel mrk pogled. Nič ni rekel, toda vedel sem, da se je moj čas iztekel. Prijeli so me za roko in Gorazd mi je vanjo zapičil injekcijo. V trenutku sem začutil, kako me prevzema spanec in v ozadju sem slišal božično melodijo, ki je prihajala iz hodnika. Tedaj so se mi oči zaprle. Za vedno. Zadnje pošiljke nisem nikoli dostavil in moj svet se ni nikoli spremenil.

rahlo poškodovan, po telesu sem čutil bolečine, toda to ni bilo huje od psihičnih bolečin, ki sem jih doživljal v sebi. Želel sem ji razkriti svojo umazano preteklost in se na nek način opravičiti za vse slabo, kar sem v življenju počel. A še preden sem uspel odpreti usta, sva se ljubila. Bilo je kot ponovno rojstvo, najin odnos sem doživljal kot dar z neba. Nato sva obležala v postelji. Čutil sem njeno toplino in iskal primeren trenutek, da razbijem idilo. Kljub temu da sem s svojimi dejanji vsak dan kršil zakon, sem verjel v poštenost; če bi ji zamolčal svojo preteklost, ne bi mogel z njo nikoli živeti sproščeno.

Prižgal sem cigareto in ji začel pripovedovati, kako sem se začel družiti z napačnimi ljudmi in vso zgodbo, ki je sledila. Kaja ni rekla nič. Povesila je glavo in prekrižala roke. Povedal sem ji tudi za svojo odločitev, da s tem končam, saj nisem več želel živeti na tak način. Tiho je poslušala in me vprašala, če bi tudi jaz kavo. Potrdil sem. Vstala je, šla v kuhinjo in jo skuhala. Čez nekaj minut se je po sobi razlegel opojen vonj. Pladenj je položila na mizico ob postelji in se usedla k meni. Opazil sem, da je bila na pladnju samo ena skodelica kave, zato sem jo vprašal, če je ona ne bo. Pogledala me je in rekla: "Saj ta je zame..." Tedaj sem videl, kako je v trenutku dvignila kuhinjski nož in mi

MIRT KOMEL

tekst in fotografija: David Verlič

Mirt Komel je leta 2005 diplomiral iz sociologije na FDV, trenutno pa je vpisan na podiplomski študij filozofije (smer socialna filozofija, usmeritev psihoanaliza in strukturalizem). Od leta 2006 ima status mladega raziskovalca v okviru Centra za proučevanje kulture in religije na FDV. Objavlja v različnih družboslovnih in humanističnih revijah. Je tudi soustanovitelj in član upravnega odbora Mladinskega kluba Društva slovenskih pisateljev in avtor nekaterih literarnih del. Pred leti je bil v domačem okolju aktivno vključen v mladinsko delovanje; bil je predsednik Kluba goriških študentov in Društva humanistov Goriške, sodeloval pa je tudi z Mostovno.

S pisanjem se aktivno ukvarjaš že od časov, ko si obiskoval srednjo šolo. Kaj te je gnalo, da si začel s pisanjem in kako bi opisal svoj pisateljski razvoj?

Takrat, ko sem začel pisati svoje prve »literarne stvaritve«, se seveda nisem jemal za »pisatelja« - pisal sem pač. Tudi prve »intelektualne tekste« nisem pisal zato, da bi pisal, ampak zato, ker se mi je preprosto zdelo, da to ali ono moram napisati. Če sedaj pogledam nazaj, bi te prve korake označil za precej neberljive: imel sem polno zamisli, a neizdelano »tehniko« pisanja, s katero bi uskladił misli in napisano. To je zdaj še najtežje - nobena težava ni dobiti »dobre ideje«, prava težava jih je zapisati tako, da bodo drugemu, morebitnemu bralcu, razumljive, zanimive, intrigantne, itd., to pa velja tako za moje sedanje literarno ustvarjanje kot za znanstvena dela, ki jih pišem.

Izdal si drami Mes(t)ne drame in Luciferjev padec. Kako si se odločil za žanr pisanja? Zakaj drame?

Ko sem se začel ukvarjati z dramatiko, so me vsi spraševali, kaj me je prijelo, da se za začetek lotem najtežjega žanra – smatra se namreč, da naj bi nek »tipičen« literarni razvoj posameznika šel od poezije preko kratke proze in romanov do dramatike. Nisem iz tega »tipičnega« filma, ker so vrata, skozi katera sem vstopil v dramatiko, morda neobičajna. Namreč, moja strast za dramatiko se je začela s Platonom, ki velja za filozofa, kdaj

pa kdaj ga označijo tudi kot pesnika, meni pa je bil zgled izvrstnega dramatika. Če vzamemo v roke denimo njegov Simpozij, ali »gostijo« kot se prevaja to starogrško besedo, tam dobimo izvrsten primer njegovih dramskih sposobnosti: gostje so zbrani, vsi čakajo Sokrata, ki se mudi pri vhodu, nato nastopi, sledi serija filozofskih dialogov o ljubezni, na koncu pa na prizorišče vdre pijani Alkibiades z dvema deklicama pod rokami in začne Sokrata obtoževati, ker ni hotel spati z njim. A ni to izvrstna dramska zasnova?

Kaj pa navdih? Kje dobivaš ideje za pisanje svojih del in ali rabiš posebno okolje, ko pišeš? V knjigi Mes(t)ne drame so na primer zbrane tri drame: Srpena luna, Elizejske poljane in Neznosna zofa, ki se dogajajo v Benetkah, Parizu in na Dunaju. Si ta mesta tudi obiskal ob pisanju?

Dejansko sem ta mesta ne samo obiskal, ampak v njih pisal, v vsakemu svojo dramo, saj je tudi navdih prišel iz njih. Ko grem popotovat, vedno vzamem s seboj kakšen nepopisan zvezčič, in če me popade inspiracija, potem me nič ne ustavi. V vseh teh treh primerih sem idejno zasnovo dobil

na licu mesta; v relativno kratkem času teden-skega ali dvotedenskega obiska mesta sem stvari napisal, zatem pa je sledilo dolgo obdobje »inkubacije«. To je čas, v katerem ideje razvijam in se odločam, s katerim napisanim delom se je še vredno ukvarjati v smislu prenosa na računalnik, nadaljnje obdelave in tako naprej... Doma imam ogromno neizdanih del, ki lahko bodo, lahko pa tudi ne bodo nikoli izdana, ker se jih enostavno ne bom lotil. Dejansko imam zelo čuden odnos do svojih del: če me eno dovolj preganja, dobesedno v smislu »preganjavice«, potem ga obdelam in pripravim za izdajo.

Se družiš z drugimi mladimi pisci? Izmenjuješ ideje? Kako vidiš svoje mlade, slovenske literarne kolege?

Sem aktiven v Mladinskem klubu Društva slovenskih pisateljev, kjer organiziramo razno razne literarne prireditve, na katerih nastopajo že znani, uveljavljeni pisatelji (letos poleti smo, na primer, v okviru festivala Vilenica gostili Cirila Zlobca v Ateljeju Negovana Nemca v Biljah), pa tudi mlajši, še neveljavljeni avtorji, tako da priložnosti za debato ni malo. Sicer pa zase ravno ne morem reči, da se »idejno« držim kakšne posebne struje, skupine ali česa podobnega. Če naj podam splošno oceno glede mlade slovenske literature, pa se mi zdi, da je med njimi zmagal postmodernizem, s čimer se nikakor ne morem identificirati. Kot »zvrst«, če lahko tako rečem, se je postmodernizem že zdavnaj izpel, v Sloveniji pa še vedno cveti in je popularen predvsem, kot rečeno, med mlajšimi pisci.

V času interneta si zaprisežen pisani besedi. Kakšen pogled imaš na slovensko bralno/pisalno sceno, ki se razvija onkraj tiskanih medijev?

Da, seveda so maili, blogi, face-booki in tako naprej »revolucionirali« medčloveške odnose, toda po mojem na slabše. So prej nuja kot nekaj, kar bi si človek res želel. Če se te zadeve uporablja za izmenjavo informacij je eno, če pa se jih uporablja za »pisanje«, potem je to nekaj čisto drugega... Blog - ni je nevarnejše zadeve za pisanje, ni je večje pasti za pisatelja. Že tako se je vse pisanje spremenilo v tipkanje, začenši z izumom tipkalnega stroja, od točke, ko ima vsak pisatelj svoje računalno, pa sploh. Kdor pravi, da je to eno in isto, da pisati danes pomeni v prvi vrsti tipkati, očitno že dolgo ni prijel peresa v roke. Kdor pravi:

»Pišem s pomočjo tipkovnice«, hoče reči, da uporablja tipkovnico na isti način, kot nekdo drug uporablja pisalo, in da ni nobene razlike med tipkovnico in peresom, da gre samo za »praktično« razliko. Kdor piše, ta ve, kakšna razlika je samo med tem, ali pišeš s kemikom, nalivnim peresom ali svinčnikom, kaj šele, ko iz kategorije »pisal« preskočimo na »tipkalne stroje«!

Svojo mladost si preživel v Novi Gorici, kjer si se tudi sam aktivno vključil v mladinsko delovanje. Bil si predsednik Kluba goriških študentov, kot idejni vodja čitalnice Babel si sodeloval z Mostovno in bil nenazadnje soustanovitelj Društva humanistov Goriške. Kako gledaš na to tvoje življenjsko obdobje?

No, nisem bil od vsega začetka vključen v mladinski aktivizem, na začetku srednje šole mi je bilo prav malo mar, kaj se dela na KGŠ-u, Mostovne itak še ni bilo, da bi imel idejo ustanoviti kakšno društvo humanistov, pa mi še na kraj pameti ne bi padlo. Niti ne vem, če sem se začel kdaj »zavdati«, da se je potrebno aktivno vključiti v »javno življenje«; menim, da sem preprosto padel noter, ko sem sam pri sebi razčistil par stvari. Najprej se moraš nehati »ukvarjati sam s sabo«, če se hočeš zares vključiti v katero koli javno sodelovanje, pustiti moraš svojo »prtljago« doma in se začeti zanimati za stvari, ki so ti skupne z drugimi. Menim, da je v tisti moji fazi šlo za vprašanje odgovornosti, odgovornosti za okolje, v katerem živiš. Nekaj takega mi je takrat hodilo po glavi: »Nobene pravice nimam, da kritiziram Gorico, če je tudi sam ne soustvarjam, če tudi sam ne poskusim kaj spremeniti.« In potem je prišel KGŠ, prišla je Mostovna in kasneje tudi DHG. Menim, da je izredno pomembno, da v Gorici obstajajo tovrstne mladinske institucije, ki, ne glede na utečeno prepričanje, da so to »zaprti krogi« in da se v »Gorici itak ne da nič spremeniti«, nudijo mladim, tako kot so nudile meni, možnost, da se vključijo in z ostalimi sodelujejo pri soustvarjanju okolja, v katerem živijo.

mostovna

mogstovna

kulturna ● ● ●

republika slovenija

ministrstvo za kulturo

Mestna občina Nova Gorica

